

แผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล
ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรตำบลอนโพธิ์ทอง

อำเภอเมืองสุพรรณบุรี
สำนักงานเกษตรจังหวัดสุพรรณบุรี
กรมส่งเสริมการเกษตร
พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕

คำนำ

แผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล จัดทำขึ้นเพื่อให้รับทราบปัญหาและความต้องการของชุมชน โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาตำบลร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนาการเกษตร ที่เกิดจากความต้องการของชุมชน โดยมีการจัดทำให้ครอบคลุมตามประเด็นยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ทุกด้าน เพื่อจัดทำเป็นแผนพัฒนาการเกษตร ปี ๒๕๖๑-๒๕๖๕ บรรจุไว้ในแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการเกษตร อย่างยั่งยืนต่อไป

แผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบลฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ ต้องขอขอบคุณองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คณะกรรมการศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล หน่วยงานราชการต่างๆ และผู้นำท้องถิ่นทุกคนที่มีส่วนร่วมในการจัดทำ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารฉบับนี้จะเป็นประโยชน์แก่บุคคลที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่น และผู้สนใจต่อไป

นางสาวราตรี คชาพันธุ์

นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลดอนโพธิ์ทอง

พฤษภาคม ๒๕๖๒

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	๗
สารบัญภาพ	ค
สารบัญตาราง	ง
บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป	๑
๑.๑ ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง	๑
๑.๒ ลักษณะภูมิประเทศ (Topographic)	๒
๑.๓ สภาพภูมิอากาศ	๓
๑.๔ เส้นทางคมนาคม	๖
๑.๕ แหล่งน้ำและระบบชลประทาน	๗
๑.๖ สภาพเศรษฐกิจและสังคม	๘
๑.๗ การใช้ประโยชน์ที่ดิน (Land Used)	๑๑
บทที่ ๒ การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของตำบล	๑๓
๒.๑ ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของตำบล	๑๓
๒.๒ การจัดทำ TOWS Matrix	๑๔
บทที่ ๓ ทิศทาง/แนวทางการพัฒนาการเกษตรระดับตำบล	๒๑
๓.๑ พัฒนาการผลิตรายสินค้า (พืช ปศุสัตว์ ประมง)	๒๑
๓.๒ พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร	๒๑
๓.๓ พัฒนาพื้นที่และทรัพยากรการเกษตร	๒๑
ภาคผนวก	๒๔
โครงการลดต้นทุนการผลิตข้าวตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร	๒๕
โครงการยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร (GAP) มะม่วง	๒๘
โครงการพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชน	๓๑
โครงการการผลิตสารชีวภาพเพื่อลดการเผาตอซังข้าว	๓๕

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
ภาพที่ ๑ แผนที่แสดงขอบเขตตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๑
ภาพที่ ๒ แสดงข้อมูลชุดดินของตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๓
ภาพที่ ๓ แผนที่แสดงพื้นที่ชลประทานตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๗
ภาพที่ ๔ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกจริงซ้อนทับเขตความเหมาะสมการปลูกข้าว ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๑๑
ภาพที่ ๕ แสดงปฏิทินกิจกรรมในการดูแลปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์	๑๒
ภาพที่ ๖ แสดงวิธีการตลาดข้าวของตำบลดอนโพธิ์ทอง	๑๖
ภาพที่ ๗ แสดงวิธีการตลาดไม้ผลของตำบลดอนโพธิ์ทอง	๑๖
ภาพที่ ๘ แสดงวิธีการตลาดพืชผักของตำบลดอนโพธิ์ทอง	๑๗

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
ตารางที่ ๑ แสดงข้อมูลความเหมาะสมของดินสำหรับการเพาะปลูกพืช	๒
ตารางที่ ๒ แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยรายปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๗-๒๕๖๑ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๔
ตารางที่ ๓ แสดงข้อมูลอุณหภูมิสูงสุด - ต่ำสุด รายปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๑ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๕
ตารางที่ ๔ แสดงข้อมูลอุณหภูมิเฉลี่ยรายปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๑ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๖
ตารางที่ ๕ แสดงข้อมูลจำนวนประชากรของตำบลดอนโพธิ์ทอง	๙
ตารางที่ ๖ แสดงระดับการศึกษา และศาสนาสถานของตำบลดอนโพธิ์ทอง	๑๐
ตารางที่ ๗ แสดงพื้นที่ปลูกข้าวนาปี ปีการเพาะปลูก ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑ (ใน รต.) ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๑๔
ตารางที่ ๘ แสดงพื้นที่ปลูกมะม่วง ปีการเพาะปลูก ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑	๑๔
ตารางที่ ๙ แสดงพื้นที่ปลูกพืชผัก ปีการเพาะปลูก ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑	๑๕
ตารางที่ ๑๐ แสดงรายการและค่าใช้จ่ายในการผลิตพืช	๑๕
ตารางที่ ๑๑ ตารางแสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข	๑๘
ตารางที่ ๑๒ ตารางการจัดทำ TOWS Matrix	๑๙
ตารางที่ ๑๓ ตารางสรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล	๒๒

บทที่ ๑

ข้อมูลสภาพทั่วไป

๑.๑ ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง

ตำบลดอนโพธิ์ทองตั้งอยู่ทางทิศเหนือของอำเภอเมืองจังหวัดสุพรรณบุรี มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ ๓๐ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๑๕,๑๒๖ ไร่ โดยมีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ ตำบลบ้านโพธิ์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
ทิศใต้	ติดต่อกับ ตำบลมะขามล้ม และตำบลวังน้ำเย็น อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ ตำบลดอนก่ายาน อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ ตำบลสวนแตง ตำบลบางกุ้ง และตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ภาพที่ ๑ แผนที่แสดงขอบเขตตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ตำบลดอนโพธิ์ทองแยกมาจากตำบลดอนก่ายานเมื่อปี ๒๕๑๘ ส่วนใหญ่สมาชิกในชุมชนจะเป็นเครือญาติกัน เคลื่อนย้ายมาจากตำบลที่มีเขตติดต่อกัน ตั้งถิ่นฐานบ้านเรือนตามเส้นทางคมนาคมทั้งทางบกและทางน้ำ สมัยก่อนเป็นป่าและเป็นที่ดินดอน มีต้นโพธิ์ทองปกคลุมนับร้อยต้น เป็นพื้นที่อุดมสมบูรณ์ จึงใช้ชื่อว่า “ตำบลดอนโพธิ์ทอง”

ตำบลดอนโพธิ์ทอง แบ่งเขตการปกครองท้องที่ ออกเป็น ๖ หมู่บ้าน ได้แก่

หมู่ที่ ๑ บ้านดอนโพธิ์ทอง โดยมี นายสุรัตน์ ศรีสุข	ดำรงตำแหน่ง ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๒ บ้านดอนอ้ายดาว โดยมี นางธนาภา คำนวนศิลป์	ดำรงตำแหน่ง กำนันประจำตำบล
หมู่ที่ ๓ บ้านทองเสื่อชวน โดยมี นายจักรพงษ์ เพ็งสุวรรณ	ดำรงตำแหน่ง ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๔ บ้านสามเหลี่ยม โดยมี นายขวัญชัย นุ่มสุข	ดำรงตำแหน่ง ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๕ บ้านไผ่แขก โดยมี นายสมพร ภู่งพันธุ์	ดำรงตำแหน่ง ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๖ บ้านหนองลาน โดยมี นางสาวสุภาภรณ์ เอี่ยมน้อย	ดำรงตำแหน่ง ผู้ใหญ่บ้าน

ปัจจุบันได้ยกระดับการปกครองจากเดิมเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลดอนโพธิ์ทอง โดยมีนายขวัญชัย นิลธนกุล ดำรงตำแหน่ง นายกองค์การบริหารส่วนตำบล

๑.๒ ลักษณะภูมิประเทศ (Topographic)

ตำบลดอนโพธิ์ทอง ไม่มีพื้นที่ปลูกป่าเป็นผืนใหญ่ แต่มีการปลูกต้นไม้บริเวณแนวถนนวัด และโรงเรียน ทั้งนี้มีชุดดินในพื้นที่ จำนวน ๖ ชุดดิน คือ ชุดดินอยุธยา ชุดดินอยุธยา ดินร่วนปนดินเหนียว ชุดดินสระบุรีพบในที่สูง ชุดดินนครปฐม ชุดดินพิมาย และชุดดินสระบุรี แต่และชุดมีความเหมาะสมในการปลูกพืช ดังนี้

ตารางที่ ๑ แสดงข้อมูลความเหมาะสมของดินสำหรับการเพาะปลูกพืช

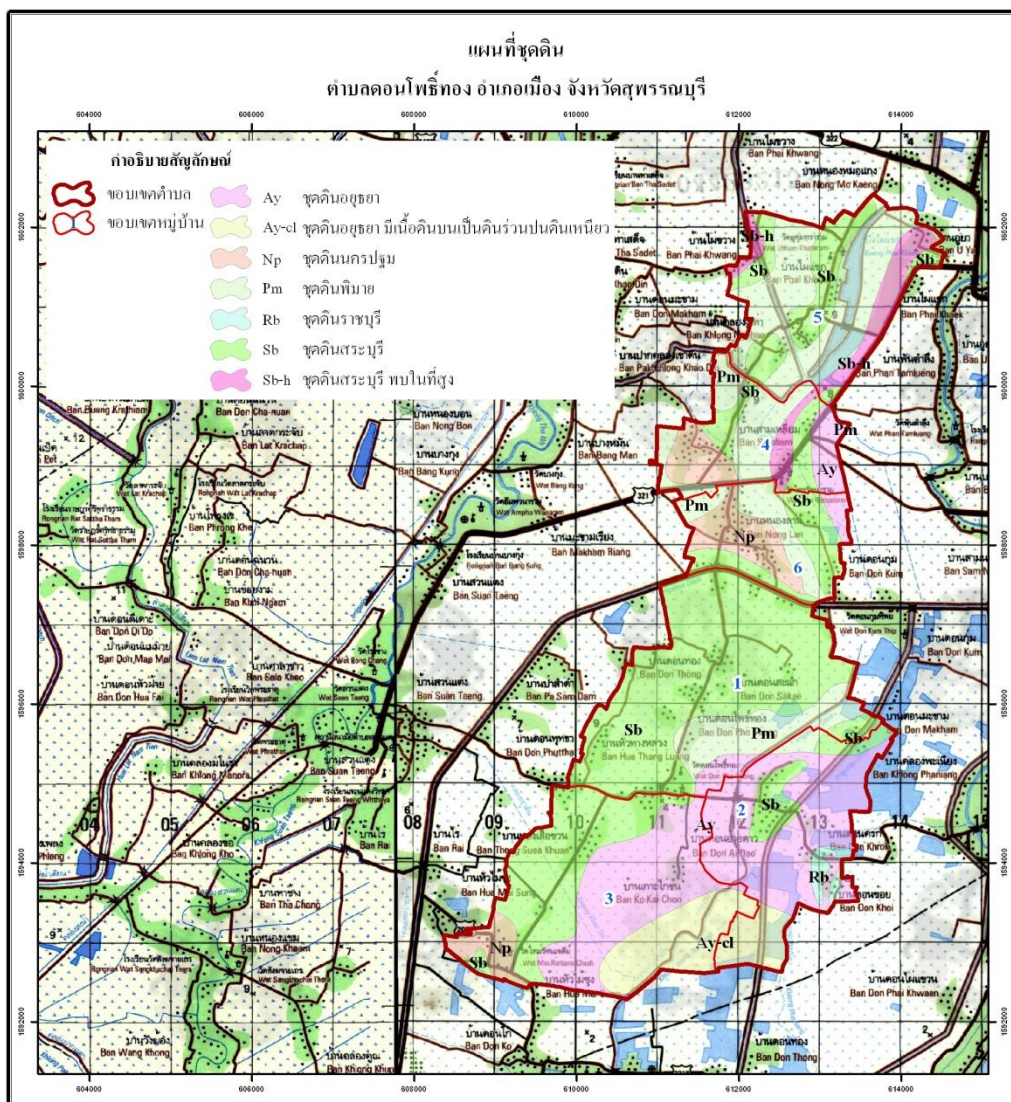
ชื่อชุดดิน	การจัดความเหมาะสมของดินสำหรับการเพาะปลูกพืช			
	นาข้าว	พืชไร่	ไม้ยืนต้น	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์
อยุธยา	มย.	มม.	มม.	มม.
อยุธยา ดินร่วนปนดินเหนียว	มย.	มม.	มม.	มน.
นครปฐม	มย.	มม.	มม.	มน.
พิมาย	มย.	มย.	มย.	มป.
สระบุรี พบในที่สูง	มย.	มม.	มม.	มม.
สระบุรี	มย.	มม.	มม.	มม.

หมายเหตุ: มย. คือ มีความเหมาะสมอย่างยิ่ง

มป. คือ มีความเหมาะสมปานกลาง

มน. คือ มีความเหมาะสมน้อย

มม. คือ ไม่มีความเหมาะสม

ที่มา : สำนักงานพัฒนาที่ดินจังหวัดสุพรรณบุรี ๒๕๖๐

ภาพที่ ๒ แสดงข้อมูลชุดดินของตำบลคอนโพธิ์ทอง อำเภอมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

๑.๓ สภาพภูมิอากาศ

สภาพอากาศโดยทั่วไป จะได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดผ่านในเดือนตุลาคมถึงเดือนกุมภาพันธ์ ทำให้เกิดสภาพอากาศหนาวเย็น ในช่วงเดือนมีนาคมถึงเดือนพฤษภาคม จะมีลมมรสุมตะวันออกเฉียงใต้พัดผ่านทำให้เกิดอากาศร้อน ในเดือนมิถุนายนถึงเดือนกันยายน จะมีลมมรสุม ตะวันตกเฉียงใต้พัดผ่านทำให้เกิดฝนตกชุก โดยสภาพอากาศ อุณหภูมิ ความชื้น และปริมาณการกระจายตัวของฝนที่ตกในเขตตำบลคอนโพธิ์ทอง จะมีฝนตกชุกในช่วงเดือนพฤษภาคม-ตุลาคมทั้งนี้จะมีฝนตกมากที่สุดในเดือนกันยายน ระยะเวลาที่ฝนตกในท้องที่เป็นตัวกำหนดเพื่อใช้ประกอบในการปลูกพืชที่เหมาะสมกับปริมาณน้ำฝนที่ตกในแต่ละปีและปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยในรอบ ๕ ปีที่ผ่านมา (๒๕๕๗-๒๕๖๑) มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ๘๘.๐๔๕ มิลลิเมตร โดยมีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยมากที่สุดในปี ๒๕๖๐ มีปริมาณน้ำฝน ๑๑๔.๖๓๓ มิลลิเมตร และช่วงเดือน

พฤษภาคม – ตุลาคม จะมีฝนตกมากที่สุด ทำให้เกษตรกรมีปริมาณน้ำเพียงพอต่อการทำการเกษตร และจะมีอากาศหนาวช่วงเดือนตุลาคมถึงเดือนกุมภาพันธ์ อุณหภูมิประมาณ ๒๐ – ๒๘ °C อากาศร้อนช่วงเดือนมีนาคมถึงเดือนพฤษภาคม อุณหภูมิประมาณ ๓๐ – ๔๐ °C นอกจากนั้นจะเป็นช่วงฤดูฝน ในส่วนของอำเภอเมืองสุพรรณบุรี จะมีสภาพอากาศหนาวในช่วงเดือนตุลาคมถึงเดือนกุมภาพันธ์ อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย ๓๕.๖๗ °C อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย ๑๘.๙๑ °C อากาศร้อนช่วงเดือนมีนาคมถึงเดือนพฤษภาคม อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย ๓๕.๖๗ °C อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย ๑๘.๙๑ °C นอกจากนั้นจะเป็นช่วงฤดูฝน

ตารางที่ ๒ แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยรายปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๗-๒๕๖๑

อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ปี เดือน	ปริมาณน้ำฝนที่ตก (มม.)					รวม (มม.)	เฉลี่ย (มม.)
	๒๕๕๗	๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑		
ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย (มม.)	๗๙.๔๗๕	๘๐.๐๕	๙๐.๙๐๘๓	๑๑๔.๖๓๓	๗๕.๑๕๘๓	๔๔๐.๒๒๕	๘๘.๐๔๕
ปริมาณน้ำฝนรวม (มม.)	๙๕๓.๗	๙๖๐.๖	๑๐๙๐.๙	๑๓๗๕.๖	๙๐๑.๙	๕๒๘๒.๗	๑๐๕๖.๕
๑. มกราคม	๐.๐	๑๑.๕	๔๘.๗	๑๔.๐	๐.๔	๗๔.๖	๑๔.๙๒
๒. กุมภาพันธ์	๐.๐	๐.๐	๐.๐	๐.๐	๕.๓	๕.๓	๑.๐๖
๓. มีนาคม	๐.๐	๕๙.๔	๔๐.๒	๙๖.๙	๔๕.๐	๒๔๑.๕	๔๘.๓
๔. เมษายน	๗๖	๑๐๐.๗	๐.๐	๑๙.๗	๑๐๕.๕	๓๐๑.๙	๖๐.๓๘
๕. พฤษภาคม	๓๘	๘.๕	๑๑๕.๒	๒๕๔.๑	๑๓๗.๗	๕๕๓.๕	๑๑๐.๗
๖. มิถุนายน	๖๐.๒	๖๖.๑	๑๘๔.๙	๔๒.๔	๖๗.๙	๔๒๑.๕	๘๔.๓
๗. กรกฎาคม	๖๕.๘	๑๐๓.๓	๑๕๗.๐	๑๙๒.๒	๕๒.๔	๕๗๐.๗	๑๑๔.๑๔
๘. สิงหาคม	๑๕๑.๙	๑๐๙.๐	๑๐๐.๒	๓๒๐.๒	๘๒.๘	๗๖๔.๑	๑๕๒.๘๒
๙. กันยายน	๒๙๑.๗	๓๒๐.๔	๑๐๙.๙	๕๕.๙	๑๘๔.๓	๙๖๒.๒	๑๙๒.๔๔
๑๐. ตุลาคม	๑๓๘	๑๑๐	๒๔๕.๘	๓๐๔.๕	๑๘๖.๒	๙๘๔.๕	๑๙๖.๙
๑๑. พฤศจิกายน	๑๒๘.๙	๗๑.๗	๘๘.๔	๔๓.๘	๑๖.๓	๓๔๙.๑	๖๙.๘๒
๑๒. ธันวาคม	๓.๒	๐.๐	๐.๖	๓๑.๙	๑๘.๑	๕๓.๘	๑๐.๗๖

ข้อมูล : สถานีตรวจอากาศจังหวัดสุพรรณบุรี ณ ปี ๒๕๖๒

ตารางที่ ๓ แสดงข้อมูลอุณหภูมิสูงสุด - ต่ำสุด รายปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๑
อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ปี เดือน	อุณหภูมิ (°C)						เฉลี่ย (°C)	
	๒๕๕๙		๒๕๖๐		๒๕๖๑			
	สูงสุด	ต่ำสุด	สูงสุด	ต่ำสุด	สูงสุด	ต่ำสุด	สูงสุด	ต่ำสุด
อุณหภูมิเฉลี่ย (°C)	๓๗.๗๘	๒๐.๘๑	๓๖.๘๕	๒๑.๗๑	๓๖.๗๓	๒๑.๖๘	๓๗.๑๒	๒๑.๔๐
๑. มกราคม	๓๖.๔๐	๑๔.๓๐	๓๓.๘๐	๒๐.๐๐	๓๕.๑๐	๑๖.๔๐	๓๕.๑๐	๑๖.๙๐
๒. กุมภาพันธ์	๓๖.๗๐	๑๓.๕๐	๓๖.๙๐	๑๘.๐๐	๓๕.๙๐	๑๘.๐๐	๓๖.๕๐	๑๖.๕๐
๓. มีนาคม	๔๑.๐๐	๑๙.๐๐	๓๙.๐๐	๒๐.๘๐	๓๗.๕๐	๒๑.๒๐	๓๙.๑๗	๒๐.๓๓
๔. เมษายน	๔๒.๒๐	๒๔.๐๐	๓๙.๒๐	๒๔.๒๐	๓๙.๖๐	๒๐.๖๐	๔๐.๓๓	๒๒.๙๓
๕. พฤษภาคม	๔๒.๐๐	๒๔.๘๐	๔๐.๓๐	๒๒.๙๐	๓๗.๖๐	๒๓.๖๐	๓๙.๙๗	๒๓.๗๗
๖. มิถุนายน	๓๘.๖๐	๒๒.๕๐	๓๖.๖๐	๒๕.๔๐	๓๗.๒๐	๒๔.๐๐	๓๗.๔๗	๒๓.๙๗
๗. กรกฎาคม	๓๗.๒๐	๒๒.๙๐	๓๖.๘๐	๒๔.๔๐	๓๕.๗๐	๒๔.๕๐	๓๖.๕๗	๒๓.๙๓
๘. สิงหาคม	๓๗.๓๐	๒๓.๐๐	๓๗.๒๐	๒๒.๙๐	๓๖.๕๐	๒๔.๓๐	๓๗.๐๐	๒๓.๔๐
๙. กันยายน	๓๖.๘๐	๒๓.๑๐	๓๗.๓๐	๒๔.๘๐	๓๗.๓๐	๒๓.๙๐	๓๗.๑๓	๒๓.๙๓
๑๐. ตุลาคม	๓๕.๕๐	๒๒.๑๐	๓๖.๐๐	๒๒.๑๐	๓๖.๔๐	๒๒.๙๐	๓๕.๙๗	๒๒.๓๗
๑๑. พฤศจิกายน	๓๔.๗๐	๒๑.๗๐	๓๔.๕๐	๒๐.๖๐	๓๖.๑๐	๒๐.๐๐	๓๕.๑๐	๒๐.๗๗
๑๒. ธันวาคม	๓๕.๐๐	๑๘.๘๐	๓๔.๖๐	๑๔.๔๐	๓๕.๙๐	๒๐.๘๐	๓๕.๑๗	๑๘.๐๐

ข้อมูล : สถานีตรวจอากาศจังหวัดสุพรรณบุรี ณ ปี ๒๕๖๒

ตารางที่ ๔ แสดงข้อมูลอุณหภูมิเฉลี่ยรายปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๑
อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ปี เดือน	อุณหภูมิเฉลี่ยรายเดือน (°C)			อุณหภูมิเฉลี่ย (°C)
	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	
อุณหภูมิเฉลี่ย (°C)	๒๙.๑๙	๒๘.๗๓	๒๘.๗๒	๒๘.๘๘
๑. มกราคม	๒๖.๕๗	๒๖.๖๘	๒๖.๘๕	๒๖.๗๐
๒. กุมภาพันธ์	๒๗.๒๗	๒๗.๕๕	๒๗.๑๕	๒๗.๓๒
๓. มีนาคม	๓๐.๑๑	๓๐.๐๖	๒๙.๕๑	๒๙.๘๙
๔. เมษายน	๓๒.๕๐	๓๐.๘๑	๒๙.๕๘	๓๐.๙๖
๕. พฤษภาคม	๓๒.๑๔	๓๐.๒๖	๒๙.๙๙	๓๐.๘๐
๖. มิถุนายน	๓๐.๐๙	๓๐.๐๗	๒๙.๗๔	๒๙.๙๗
๗. กรกฎาคม	๒๙.๒๔	๒๘.๗๑	๒๙.๐๔	๒๙.๐๐
๘. สิงหาคม	๒๙.๗๙	๒๙.๒๙	๒๘.๔๘	๒๙.๑๙
๙. กันยายน	๒๘.๘๕	๒๙.๗๐	๒๙.๑๙	๒๙.๒๕
๑๐. ตุลาคม	๒๘.๘๘	๒๘.๖๐	๒๙.๑๐	๒๘.๘๖
๑๑. พฤศจิกายน	๒๘.๒๘	๒๗.๕๓	๒๘.๓๘	๒๘.๐๖
๑๒. ธันวาคม	๒๖.๕๘	๒๕.๕๑	๒๗.๖๖	๒๖.๕๘

ข้อมูล : สถานีตรวจอากาศจังหวัดสุพรรณบุรี ณ ปี ๒๕๖๒

๑.๔ เส้นทางคมนาคม

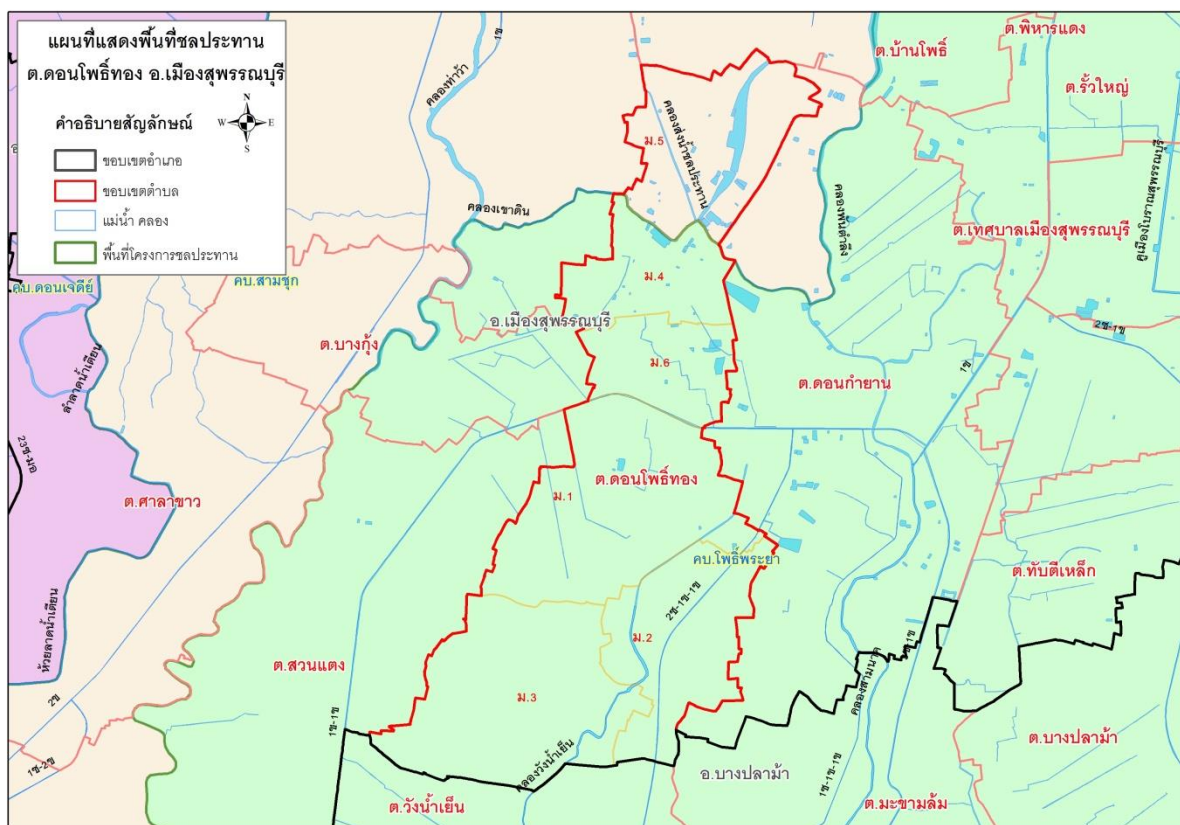
ตำบลดอนโพธิ์ทองมีเส้นทางคมนาคมติดต่อกับอำเภอ ตำบลและหมู่บ้านใกล้เคียง ดังนี้

- ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๒๑ (นครปฐม-สุพรรณบุรี)
- ถนนกรมโยธาธิการ หมายเลข สพ. ๒๐๐๗ (บ้านดอนโพธิ์ทอง-สะพานดำ)
- ถนนกรมโยธาธิการ หมายเลข สพ. ๒๐๐๗ (บ้านดอนโพธิ์ทอง-บ้านทองเสือข่วน)
- ถนนกรมโยธาธิการ หมายเลข สพ. ๒๐๐๗ (บ้านไผ่แขก-ดอนมะขาม)
- ถนนกรมทางหลวงชนบท หมายเลข สพ. ๒๐๗๓ (บ้านสามเหลี่ยม-บ้านไผ่แขก)
- ถนนกรมทางหลวงชนบท หมายเลข สพ. ๔๑๕๗ (บ้านสามเหลี่ยม-บ้านสามนาค)

๑.๕ แหล่งน้ำและระบบชลประทาน

ตำบลดอนโพธิ์ทองอยู่ในเขตชลประทานโดยอาศัยโครงการชลประทาน ๒ โครงการ ได้แก่ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโพธิ์พระยา (หมู่ ๑ – ๔ และหมู่ ๖) และโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาสามชุก (หมู่ ๕) ทั้งนี้มีแหล่งน้ำเพื่อทำการเกษตรกรรม เพื่ออุปโภคและบริโภค ดังนี้

- อ่างเก็บน้ำ	๒	แห่ง
- สระน้ำ	๒	บ่อ
- บ่อน้ำตื้น	๒	บ่อ
- คลองชลประทาน	๕	สาย
- บ่อน้ำบาดาล	๔	บ่อ
- ประปาหมู่บ้าน	๖	แห่ง

ภาพที่ ๓ แผนที่แสดงพื้นที่ชลประทานตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

๑.๖ สภาพเศรษฐกิจและสังคม

● ขนาดการถือครองที่ดิน

เกษตรกรส่วนใหญ่ของตำบลดอนโพธิ์ทองจะมีที่ดินทำกินเฉลี่ยครัวเรือนละ ๑๕ – ๒๐ ไร่

● สิทธิในที่ดินทำกิน

เกษตรกรในตำบลดอนโพธิ์ทองมีที่ดินทำกินเป็นของตนเองและเช่า โดยเช่าจากผู้ให้เช่าที่อยู่ในพื้นที่และนอกพื้นที่

● จำนวนแรงงาน

เกษตรกรส่วนใหญ่จะมีการประกอบอาชีพด้านการเกษตรทั้งทำนา พืชผัก ไม้ผล การใช้แรงงานในการประกอบอาชีพจะใช้แรงงานในครอบครัวและแรงงานจ้าง ซึ่งสามารถจำแนกออกเป็นกลุ่มอาชีพหลักที่สำคัญ ดังนี้

๑. กลุ่มอาชีพทำนา จะมีการใช้แรงงานในการประกอบกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการทำนา โดยเริ่มตั้งแต่ การเตรียมดิน การหว่าน การดูแลรักษา การเกี่ยว และการขนส่ง โดยค่าแรงประมาณ ๔๐๐ – ๕๐๐ บาท/วัน
๒. กลุ่มอาชีพปลูกไม้ผล เกษตรกรจะมีการใช้แรงงานในการประกอบกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการปลูกไม้ผล โดยเริ่มตั้งแต่ การเตรียมดิน การดูแลรักษา การเก็บเกี่ยว การขนส่ง โดยค่าแรงประมาณ ๑,๕๐๐ – ๒,๐๐๐ บาท/ไร่
๓. กลุ่มอาชีพการปลูกพืชผัก เกษตรกรจะมีการใช้แรงงานในการประกอบกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการปลูกไม้ผล โดยเริ่มตั้งแต่ การเตรียมดิน การดูแลรักษา การเก็บเกี่ยว การขนส่ง โดยค่าแรงประมาณ ๒,๐๐๐ – ๒,๕๐๐ บาท/ไร่

● รายได้ รายจ่ายของครัวเรือน

เกษตรกรส่วนใหญ่มีการประกอบอาชีพด้านการเกษตรหลายชนิด ได้แก่ ทำนา ปลูกไม้ผล พืชผัก การปศุสัตว์ ประมง ซึ่งเป็นแหล่งรายได้หลักของเกษตรกรมีรายได้เฉลี่ยทั้งในและนอกภาคการเกษตรทั้งสิ้นประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ บาท/ปี โดยแยกเป็นรายได้ภาคเกษตรเฉลี่ยปีละ ๖๐,๐๐๐ บาท และนอกภาคการเกษตรเฉลี่ยปีละ ๔๐,๐๐๐ บาท

สำหรับรายจ่ายในครัวเรือนจะเป็นค่าใช้จ่ายในภาคการเกษตรซื้อปัจจัยการผลิต เฉลี่ยปีละ ๖๐,๐๐๐ บาท/ปี ค่าใช้จ่ายนอกภาคการเกษตรเฉลี่ยปีละ ๓๐,๐๐๐ บาท/ปี จะเห็นได้ว่าคงเหลือปีละ ๑๐,๐๐๐ บาท/ปี

● จำนวนประชากรและครัวเรือน

ตำบลดอนโพธิ์ทอง มีประชากรจำนวน ๒,๑๔๖ ครัวเรือน โดยเป็นครัวเรือนเกษตรกร จำนวน ๕๖๙ ครัวเรือน

ตารางที่ ๕ แสดงข้อมูลจำนวนประชากรของตำบลดอนโพธิ์ทอง

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนครัวเรือนทั้งหมด	จำนวนประชากร (คน)			จำนวนเกษตรกร		
			ชาย	หญิง	รวม	ครัวเรือน	จดทะเบียนแล้ว	ไม่ได้จดทะเบียน
รวมทั้งสิ้น		๒,๑๔๖	๒,๕๐๔	๓,๙๓๔	๖,๔๓๘	๕๖๙	๕๖๙	-
๑	ดอนโพธิ์ทอง	๓๙๖	๔๕๖	๗๓๒	๑,๑๘๓	๑๓๒	๑๓๒	-
๒	ดอนอ้ายดาว	๓๗๓	๔๒๕	๖๙๔	๑,๑๑๙	๘๖	๘๖	-
๓	ทองเลื้อยวน	๔๐๑	๔๙๗	๗๐๖	๑๒๐๓	๑๔๕	๑๔๕	-
๔	สามเหลี่ยม	๒๒๕	๒๖๓	๔๑๒	๖๗๕	๕๔	๕๔	-
๕	ไผ่แขก	๔๑๗	๕๐๐	๗๕๑	๑,๒๕๑	๘๖	๘๖	-
๖	หนองลาน	๓๓๔	๓๖๓	๖๓๙	๑,๐๐๒	๖๖	๖๖	

ที่มา : สำนักงานทะเบียนราษฎร อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

● การศึกษา/ศาสนา

ประชาชนของตำบลดอนโพธิ์ทอง นับถือศาสนาพุทธ และมีสถานศึกษาระดับอนุบาล - ประถมศึกษา จำนวน ๓ แห่ง ได้แก่ โรงเรียนวัดดอนโพธิ์ทอง โรงเรียนวัดวัดใหม่รัตนเจติย์ และโรงเรียนวัดอุมพาราม สถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ได้แก่ โรงเรียนวัดดอนโพธิ์ทอง ซึ่งประชาชนส่วนใหญ่จบการศึกษาในภาคบังคับ (ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖) ประมาณร้อยละ ๙๐ ของประชาชนทั้งตำบล ซึ่งเป็นผลดีต่อการพัฒนาด้านการเกษตรโดยเฉพาะอย่างยิ่งการเรียนรู้ การถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตแผนใหม่ การรับรู้ข่าวสาร และการสื่อสารผ่านสื่อประเภทต่างๆ ได้

- มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน ๓ แห่ง ดังนี้

๑. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านดอนโพธิ์ทอง ที่ตั้งหมู่ที่ ๑
๒. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านหัวไม้ซุง ที่ตั้งหมู่ที่ ๓
๓. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านไผ่แขก ที่ตั้งหมู่ที่ ๕

- สถานศึกษาระดับอนุบาล-ประถมศึกษา จำนวน ๓ แห่ง ดังนี้

๑. โรงเรียนวัดดอนโพธิ์ทอง ที่ตั้งหมู่ที่ ๑
๒. โรงเรียนวัดหัวไม้ซุง ที่ตั้งหมู่ที่ ๓
๓. โรงเรียนวัดไผ่แขก ที่ตั้งหมู่ที่ ๕

- สถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาจำนวน ๑ แห่ง คือ โรงเรียนวัดดอนโพธิ์ทอง

- วัด จำนวน ๔ วัด ได้แก่

๑. วัดดอนโพธิ์ทอง ที่ตั้งหมู่ที่ ๑
๒. วัดใหม่รัตนเจติย์ ที่ตั้งหมู่ที่ ๓

๓. วัดไตรรัตนาราม

ที่ตั้งหมู่ที่ ๔

๔. วัดอุทมพราราม

ที่ตั้งหมู่ที่ ๕

- ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน ๑ แห่ง คือ บริเวณวัดดอนโพธิ์ทอง หมู่ที่ ๑

-

ตารางที่ ๖ แสดงระดับการศึกษา และศาสนสถานของตำบลดอนโพธิ์ทอง

หมู่ที่	จำนวนสถานศึกษาและศาสนสถาน (แห่ง)				
	ระดับประถม	ระดับมัธยม	วัด	โบสถ์	ศูนย์เด็กเล็ก
๑	๑	๑	๑	๑	๑
๒	-	-	-	-	-
๓	๑	-	๑	๑	๑
๔	-	-	๑	๑	-
๕	๑	-	๑	๑	๑
๖	-	-	-	-	-
รวม	๓	๑	๔	๔	๓

● สาธารณสุข

- โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล จำนวน ๑ แห่ง คือ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านดอนโพธิ์ทองที่ตั้งหมู่ที่ ๑

- อัตราการมีส้วมใช้ ร้อยละ ๑๐๐

- ระบบไฟฟ้าครอบคลุม ๑๐๐% ของครัวเรือน

- ประปา ระบบประปาให้การบริการครอบคลุมพื้นที่ บางครัวเรือนใช้ระบบประปาส่วนภูมิภาค บางครัวเรือนใช้ประปาหมู่บ้าน

- โทรศัพท์ ให้การบริการครอบคลุมพื้นที่

● ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

- มีสถานีตำรวจชุมชน ๑ แห่ง ที่ตั้งหมู่ที่ ๑

- ศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ประจำตำบล ๑ แห่ง ที่ตั้งหมู่ที่ ๑

● ประเพณีและวัฒนธรรม

- ประเพณีที่สำคัญ คือ ประเพณีสงกรานต์ และประเพณีลงแขก

- พิธีกรรม เช่น พิธีกรรมในงานอุปสมบท งานแต่งงาน งานฌาปนกิจ และวันสำคัญทางศาสนา

- ประชาชนตำบลดอนโพธิ์ทองมีความคิดหรือค่านิยมที่ตามๆกัน ขาดการวิเคราะห์ด้านการตลาด

การดำรงชีพมักเลียนแบบกันในเรื่องของเครื่องอำนวยความสะดวกต่างๆ ถ้าไม่มีเงินซื้อก็จะกู้ยืม

- ภูมิปัญญา มีแหล่งความรู้ที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติทั้งในรูปศิลปวัฒนธรรม และภูมิความรู้ต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนโดยรวม เรียกว่า “ปราชญ์ชาวบ้าน” และเป็นประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพเกษตรกรรม ได้แก่

๑. การทำน้ำหมัก หรือสารสกัดชีวภาพ ที่นำมาใช้ในนาข้าว พืชผัก ไม้ผล ใช้เป็นฮอร์โมน และสารไล่แมลง ช่วยลดต้นทุนการผลิต และรักษาสภาพแวดล้อม

๒. การทำนาแบบลุ่มตอซัง และไม่เผาฟางข้าว เป็นการลุ่มตอซังและเกลี่ยฟางข้าว กระจายทั่วแปลง ไร่ธัญญา แล้วฉีดจุลินทรีย์หมักทิ้งไว้ให้หมดแก๊ส เป็นการปรับปรุงบำรุงดิน ลดต้นทุนการผลิต และรักษาสภาพแวดล้อม

● องค์การ/สถาบันต่างๆ

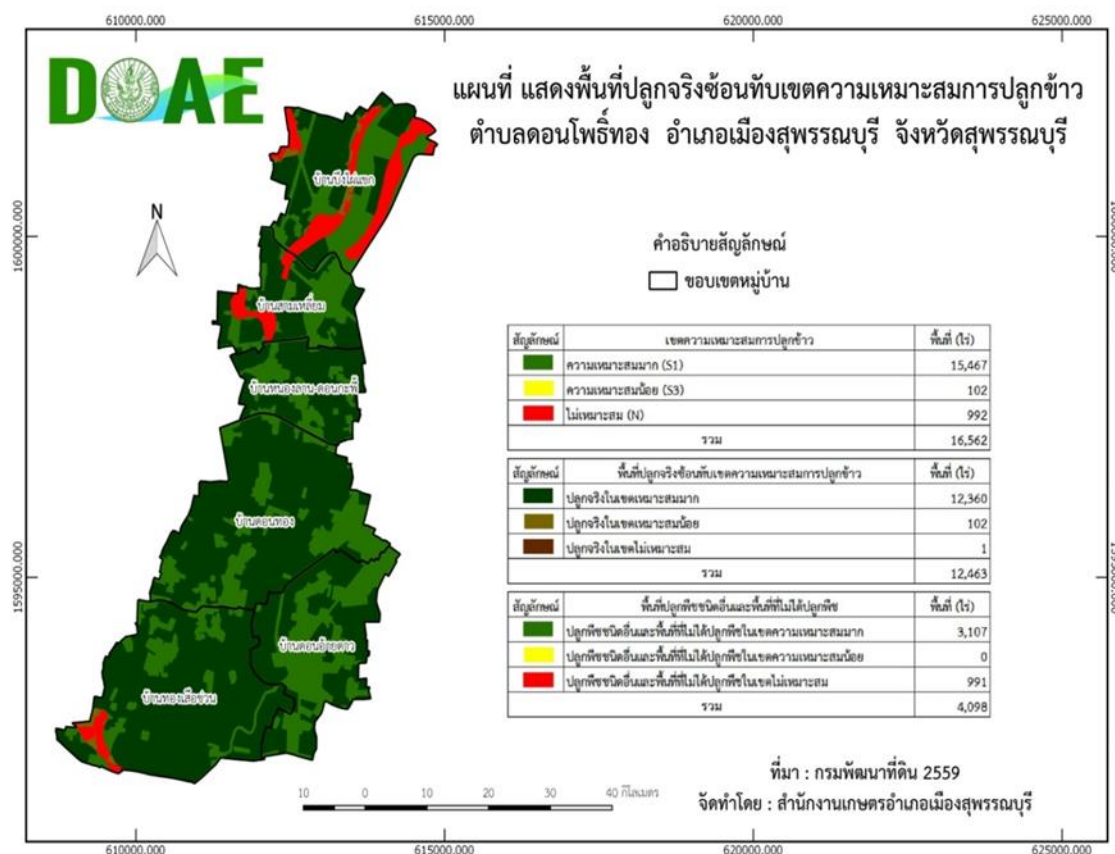
ตำบลดอนโพธิ์ทอง มีองค์กรต่าง ๆ เพื่อการพัฒนาและดูแลสังคม เช่น อสม. อพปร., คณะกรรมการบริหารศูนย์ฯ , รวมทั้งผู้นำท้องถิ่น, กลุ่มต่าง ๆ เป็นต้น

- มีแหล่งสินเชื่อเพื่อการเกษตรใช้เป็นแหล่งเงินทุนในการประกอบอาชีพทั้งในและนอกภาคการเกษตรที่สำคัญ ได้แก่ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ สหกรณ์การเกษตร ธนาคารพาณิชย์ ญาติพี่น้อง และอื่นๆ

๑. ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์	ประมาณ	๖๐%
๒. สหกรณ์การเกษตร	ประมาณ	๑๕%
๓. ธนาคารพาณิชย์	ประมาณ	๑๐%
๔. ญาติพี่น้อง	ประมาณ	๕%
๕. ตนเอง	ประมาณ	๕%
๖. อื่นๆ (เช่น กองทุนหมู่บ้าน)	ประมาณ	๕%

๑.๗ การใช้ประโยชน์ที่ดิน (Land Used)

ตำบลดอนโพธิ์ทอง มีพื้นที่ใช้ประกอบอาชีพด้านการเกษตร โดยมีพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่ ข้าวนาปี ข้าวนาปรัง ไม้ผล และพืชผัก ซึ่งเป็นพื้นที่ทำการเกษตรในเขตความเหมาะสมมาก (S1)

ภาพที่ ๔ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกจริงซ้อนทับเขตความเหมาะสมการปลูกข้าว ตำบลตอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

● ระบบการผลิต

- นาข้าว เกษตรกรจะทำการผลิตข้าวปีละ ๒ ครั้ง มีบางส่วนที่มีพื้นที่ไถกลบส่งน้ำชลประทาน และที่ดอนไม่มีปัญหาอุทกภัยจะผลิตข้าว ๒ ปี ได้ ๕ ครั้ง
- มะม่วง เกษตรกรจะผลิตมะม่วงในฤดู และนอกฤดู ซึ่งจะเก็บเกี่ยวได้ปีละ ๒ ครั้ง
- พืชผัก เกษตรกรจะปลูกพืชผัก ๑ ชนิด ใน ๑ แปลง และ ๒ - ๓ ชนิด ในแปลงเดียวกัน ซึ่งจะมีการเปลี่ยนแปลงชนิดพืชที่ปลูกในแต่ละครั้งตามสภาวะการตลาดในท้องถิ่นและตลาดภายนอกท้องถิ่น
- โคเนื้อ มีการเลี้ยงโดยวิธีการปล่อยทุ่ง ให้อาหารและแร่ธาตุเสริม ป้องกันและกำจัดโรคระบาด โดยกรมปศุสัตว์
- สุกร เกษตรกรซื้อลูกสุกรมาเลี้ยง/ผลิตลูกสุกรเอง ผลิตสุกรขุนจำหน่าย และจำหน่ายลูกสุกร ซึ่งจะผสมอาหารสำหรับเลี้ยงสุกรเอง
- เป็ด เกษตรกรเลี้ยงเป็ดเนื้อไว้บริเวณบ้าน และปล่อยทุ่ง ให้อาหารและแร่ธาตุเสริม ส่วนเป็ดไข่จะเลี้ยงโดยการปล่อยทุ่ง และให้อาหารและแร่ธาตุเสริม ทำวัคซีนป้องกันโรคระบาด

- ไม้ เกษตรกรเลี้ยงไก่เนื้อและไก่ไข่ในโรงเรือนใกล้บ้าน และเลี้ยงบนบ่อปลา ส่วนไม้พื้นเมืองจะเลี้ยงไว้บริเวณบ้านเพื่อไว้บริโภคและจำหน่าย ส่วนใหญ่ไม่มีการทำวัคซีนป้องกันโรค จะให้หากินเองตามธรรมชาติ และให้ข้าวเปลือกเสริม

พืช	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	หมู่
ข้าว				→	←					→	←		๑-๖
พืชผัก	←											→	๑-๖
ไม้ผล	←											→	๑-๖
ประมง	←											→	๑-๖
ปศุสัตว์	←											→	๑-๖

ภาพที่ ๕ แสดงปฏิทินกิจกรรมในการดูแลปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์

บทที่ ๒

การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของตำบล

๒.๑ ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของตำบล

๒.๑.๑ สถานการณ์การเกษตรในพื้นที่

๑) เกษตรกรและองค์การเกษตรกร ตำบลดอนโพธิ์ทองมี YSF ที่มีความรู้ความสามารถในด้านต่างๆ ดังนี้

- นายอุดร รูปโถม กิจกรรมทางการเกษตร คือ ทำนา เป็นเกษตรกรในหมู่ที่ ๓
- นางสาวนาตญา กุลสงฆ์ กิจกรรมทางการเกษตร คือ ไร่นาสวนผสม เป็นเกษตรกรในหมู่ที่ ๑
- นายณรงค์ อนุสนธิ์ กิจกรรมทางการเกษตร คือ ไร่นาสวนผสม เป็นเกษตรกรในหมู่ที่ ๑
- นายธัญเทพ รูปโถม กิจกรรมทางการเกษตร คือ ข้าว เป็นเกษตรกรในหมู่ที่ ๓

ทั้งนี้ยังมีกลุ่มศูนย์ข้าวชุมชนบ้านหัวไม้ซุง ที่ตั้งหมู่ที่ ๓ และศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน ที่ตั้งหมู่ที่ ๑ นอกจากนี้มีหมอดินอาสา คือ นายศรีณัฐ คงสมจิตต์ หมู่ที่ ๑ และอาสาสมัครเกษตรประจำแต่ละหมู่บ้าน ซึ่งสามารถช่วยแนะนำ เป็นที่ปรึกษาให้แก่เกษตรกรในชุมชนได้

๒) ศักยภาพพื้นที่/ทรัพยากรการเกษตร

- **ทรัพยากรดิน** ตำบลดอนโพธิ์ทองมีระดับความเหมาะสมของชุดดินรายละเอียดตามบทที่ ๑ ซึ่งมีความเหมาะสมในการเพาะปลูกข้าว ไม้ผล พืชผัก และปศุสัตว์

- **ทรัพยากรน้ำ** ตำบลดอนโพธิ์ทองอยู่ในเขตชลประทานได้รับน้ำจากโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโพธิ์พระยา และสามชุก ทั้งนี้มีบ่อที่เกษตรกรดำเนินการขุดไว้ใช้เอง และประปา ในการทำการเกษตร ประมง และสาธารณสุขโรคต่างๆ รายละเอียดตามบทที่ ๑

๓) **สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/ภูมิปัญญาท้องถิ่น** สินค้าส่วนใหญ่ของตำบลดอนโพธิ์ทอง เป็นข้าว ซึ่งขายในรูปแบบเมล็ดสดให้โรงสี และเมล็ดพันธุ์ข้าว บางส่วนเก็บไว้ใช้เอง และมีแปรรูปบ้างแต่น้อยมากรองลงมาคือมะม่วงนิยมนายผลสด หากผลผลิตล้นตลาดจะนำมาแปรรูปเป็นมะม่วงกวน เก็บไว้บริโภคในครัวเรือน บางครัวเรือนก็จำหน่ายด้วย นอกจากนี้ยังมีการเย็บรองเท้า ถักเปเล ทำพวงรีด งานจักสาน งานปั้น และทำเฟอร์นิเจอร์ต่างๆ ปศุสัตว์จะเด่นในเรื่องการเลี้ยงโคพันธุ์ไทย บางพื้นที่มีเลี้ยงแพะผสมด้วย ในส่วนของภูมิปัญญาท้องถิ่น ตำบลดอนโพธิ์ทองมีแหล่งความรู้ที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติทั้งในรูปศิลปวัฒนธรรม และภูมิความรู้ต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนโดยรวม เรียกว่า “ปราชญ์ชาวบ้าน” และเป็นประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพเกษตรกร ได้แก่

๑. การทำน้ำหมัก หรือสารสกัดชีวภาพ ที่นำมาใช้ในนาข้าว พืชผัก ไม้ผล ใช้เป็นฮอร์โมน และสารไล่แมลง ช่วยลดต้นทุนการผลิต และรักษาสิ่งแวดล้อม
๒. การทำนาแบบลุ่มตอซัง และไม่เผาฟางข้าว เป็นการลุ่มตอซังและเกลี่ยฟางข้าวกระจายทั่วแปลง ใช้รถย่ำ แล้วฉีดจุลินทรีย์หมักทิ้งไว้ให้หมดแก๊ส เป็นการปรับปรุงบำรุงดิน ลดต้นทุนการผลิต และรักษาสภาพแวดล้อม

๔) สินค้าเกษตรที่สำคัญ

๑. ข้าว ตำบลดอนโพธิ์ทอง มีเกษตรกรที่ทำการเพาะปลูกข้าวเป็นอาชีพหลักโดยแยกเป็นข้าวนาปี มีเกษตรกรปลูกข้าวนาปี จำนวนทั้งสิ้น ๕๔๐ ครัวเรือน พื้นที่เพาะปลูกข้าวนาปี จำนวน ๑๔,๘๘๓ ไร่ โดยเกษตรกรจะเริ่มปลูกตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ถึงเดือนตุลาคม ของทุกปี ซึ่งเกษตรกรส่วนใหญ่จะปลูกข้าวพันธุ์ กข ๔๑ คิดเป็นร้อยละ ๗๐ ของพื้นที่เพาะปลูก รองมาได้แก่พันธุ์ กข ๔๗ คิดเป็นร้อยละ ๒๐ ของพื้นที่เพาะปลูก และพันธุ์อื่นๆ ได้แก่ กข ๓๑, กข ๕๑, กข ๕๗, กข ๗๗ คิดเป็นร้อยละ ๑๐ ของพื้นที่เพาะปลูก โดยใช้น้ำจากคลองชลประทานมีผลผลิตข้าวเฉลี่ยไร่ละ ๘๕๐ กิโลกรัม โดยมีรายละเอียดพื้นที่เพาะปลูกข้าวนาปี แยกเป็นรายหมู่บ้าน ตามความละเอียดตารางที่ ๗ แสดงพื้นที่ปลูกข้าวนาปี ดังนี้

ตารางที่ ๗ แสดงพื้นที่ปลูกข้าวนาปี ปีการเพาะปลูก ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑ (ใน รต.)
ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ปี หมู่ที่	เกษตรกร (ครัวเรือน)	๒๕๕๙		๒๕๖๐		๒๕๖๑	
		พท.ปลูก (ไร่)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	พท.ปลูก (ไร่)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	พท.ปลูก (ไร่)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)
๑	๑๓๒	๑,๒๒๐	๘๕๐	๓,๗๕๒	๙๒๐	๔,๐๕๑	๘๕๐
๒	๘๖	๑,๐๑๕	๘๕๐	๑,๑๔๐	๙๐๐	๑,๒๙๐	๘๕๐
๓	๑๔๕	๑,๒๕๐	๘๕๐	๓,๗๗๐	๙๒๒	๔,๐๗๙	๘๕๐
๔	๕๔	๑,๐๒๐	๘๕๐	๑,๑๖๐	๙๐๐	๑,๓๙๒	๘๕๐
๕	๘๖	๑,๑๒๐	๘๕๐	๒,๔๕๒	๙๐๐	๒,๕๙๑	๘๕๐
๖	๖๖	๑,๐๗๕	๘๕๐	๑,๑๙๐	๙๐๐	๑,๔๙๐	๘๕๐
รวม	๕๖๙	๖,๗๐๐	๘๕๐	๑๓,๔๖๔	๙๐๗	๑๔,๘๙๓	๘๕๐

ที่มา: รายงานทะเบียนเกษตรกร ตำบลดอนโพธิ์ทอง ปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑

๒. มะม่วง ตำบลดอนโพธิ์ทอง มีพื้นที่เพาะปลูกมะม่วง จำนวน ๓๘๕ ไร่ ซึ่งเกษตรกรส่วนใหญ่ส่วนใหญ่ร้อยละ ๗๐ นิยมปลูกมะม่วงพันธุ์เขียวเสวย ร้อยละ ๒๐ เป็นมะม่วงพันธุ์น้ำดอกไม้ และร้อยละ ๑๐ เป็นมะม่วงพันธุ์โชคอนันต์ ,พันธุ์มันเดือนกึ่ง จากการสำรวจข้อมูลในระดับตำบลพบว่า มีเกษตรกรจะปลูกมะม่วงแบบยกร่อง โดยให้ผลผลิตแล้วจำนวน ๓๘๕ ไร่ ผลผลิตเฉลี่ยไร่ละ ๗๐๐ - ๘๐๐ กิโลกรัม ตามความละเอียดตารางที่ ๘ แสดงพื้นที่ปลูกมะม่วง แยกเป็นรายหมู่บ้าน ปีการเพาะปลูก ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑ ดังนี้

ตารางที่ ๘ แสดงพื้นที่ปลูกมะม่วง ปีการเพาะปลูก ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑

ปี หมู่ที่	เกษตรกร (ครัวเรือน)	๒๕๕๙		๒๕๖๐		๒๕๖๑	
		พท.ปลูก (ไร่)	ผลผลิต เฉลี่ย(ตัน.)	พท.ปลูก (ไร่)	ผลผลิต เฉลี่ย(ตัน.)	พท.ปลูก (ไร่)	ผลผลิต เฉลี่ย(ตัน.)
๑	๒๑	๑๔๕	๑๐๑.๕	๑๔๒	๑๐๖.๕	๑๕๐	๑๒๐
๒	๕	๒๕	๑๗.๕	๓๒	๒๔	๓๔	๒๗.๒
๓	๙	๕๖	๓๙.๒	๕๖	๔๒	๔๘	๓๘.๔
๔	๑๐	๒๓	๑๖.๑	๓๖	๒๗	๓๔	๒๗.๒
๕	๑๑	๔๒	๒๙.๔	๔๔	๓๓	๔๔	๓๕.๒
๖	๑๔	๙๔	๖๕.๘	๘๕	๖๓.๗๕	๗๕	๖๐
รวม	๗๐	๓๘๕	๒๖๙.๕	๓๙๕	๒๙๖.๒๕	๓๘๕	๓๐๘

ที่มา: รายงานทะเบียนเกษตรกร ตำบลดอนโพธิ์ทอง ปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑

๓. พืชผัก ตำบลดอนโพธิ์ทอง มีการเพาะปลูกพืชผักที่สำคัญดังนี้

ตำบลดอนโพธิ์ทอง มีพื้นที่การเพาะปลูกพืชผัก จำนวน ๓๖๘ ไร่ ซึ่งเกษตรกรส่วนใหญ่ส่วนใหญ่ร้อยละ ๘๐ นิยมปลูกคะน้า, ร้อยละ ๓๐ นิยมปลูก บวบ , ร้อยละ ๑๕ นิยมปลูกถั่วฝักยาว และร้อยละ ๕ นิยมปลูกผักอื่นๆ โดยเกษตรกรจะเริ่มปลูกตั้งแต่เดือนมกราคมถึงเดือนพฤษภาคมของทุกปี จากการสำรวจข้อมูลในระดับตำบลพบว่า มีเกษตรกรจะปลูกผักแบบยกร่องสวนคิดเป็นร้อยละ ๙๐ และแบบอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ ๑๐ โดยให้ผลผลิตแล้วจำนวน ๓๓๐ ไร่ ผลผลิตเฉลี่ยไร่ละ ๑,๕๐๐ - ๒,๔๐๐ กิโลกรัม ตามความละเอียดตารางที่ ๙ แสดงพื้นที่ปลูกพืชผัก แยกเป็นรายหมู่บ้าน ปีการเพาะปลูก ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑ ดังนี้

ตารางที่ ๙ แสดงพื้นที่ปลูกพืชผัก ปีการเพาะปลูก ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑

ปี หมู่ที่	เกษตรกร (ครัวเรือน)	๒๕๕๙		๒๕๖๐		๒๕๖๑	
		พท.ปลูก (ไร่)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	พท.ปลูก (ไร่)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	พท.ปลูก (ไร่)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)
๒	๕	๔๖๕	๑,๙๗๒	๓๒๗	๑,๗๔๘	๓๖๘	๓,๒๙๐
รวม	๕	๔๖๕	๑,๙๗๒	๓๒๗	๑,๗๔๘	๓๖๘	๓,๒๙๐

ที่มา: รายงานทะเบียนเกษตรกร ตำบลดอนโพธิ์ทอง ปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑

ผลผลิตเฉลี่ย ราคา ต้นทุนการผลิต

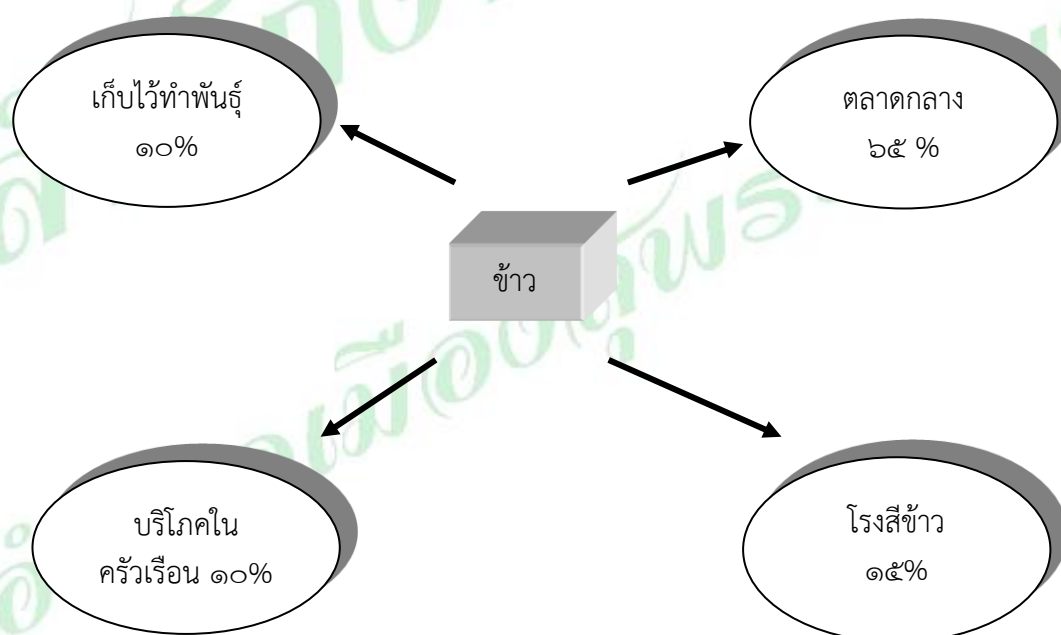
การผลิตพืชเศรษฐกิจของตำบลดอนโพธิ์ทองที่สำคัญ ได้แก่ ข้าว ไม้ผล และพืชผัก โดยมีรายละเอียดผลผลิตเฉลี่ยตามตารางที่ ๗, ๘ และ ๙ ซึ่งมีต้นทุนรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ ๑๐ แสดงรายการและค่าใช้จ่ายในการผลิตพืช

รายการ	ค่าใช้จ่ายในการผลิตแต่ละขั้นตอนของพืชแต่ละชนิด (บาท/ไร่)		
	ข้าว	มะม่วง	พืชผัก
การเตรียมดิน	๕๕๐	๔๐๐	๖๐๐
ค่าเมล็ดพันธุ์	๔๐๐	๑,๒๐๐	๘๐๐
- สารกำจัดวัชพืช	๓๕๐	๓๐๐	-
- สารเคมีกำจัดแมลง / โรค	๑,๐๕๐	๗๐๐	๕๐๐
- น้ำมัน	๓๐๐	๓๐๐	๒๕๐
- เก็บเกี่ยว/ขนส่ง	๕๕๐	๓๐๐	-
- ค่าเช่า	๕๐๐	๕๐๐	๕๐๐
- สารบังคับ	-	๗๕๐	-
- ฟาง	-	-	๒๘๐
- ไม้ลวก	-	-	๕๐๐
- ปุ๋ย	๖๐๐	๕๐๐	๔๐๐
- อื่น ๆ	-	-	๓๐๐
ค่าแรงงาน	๕๒๐	๓๐๐	๑,๕๐๐
รวมต้นทุนทั้งสิ้น	๔,๘๒๐	๕,๒๕๐	๕,๖๓๐

วิธีการตลาดข้าว การจำหน่ายผลผลิตของเกษตรกร โดยมีขั้นตอนและแนวทางปฏิบัติดังนี้ หลังจากเกษตรกรเก็บเกี่ยวผลผลิตส่วนหนึ่งนำไปจำหน่ายให้กับโรงสีโดยตรง และบางส่วนเกษตรกรจะเก็บไว้เพื่อบริโภคในครัวเรือน และเก็บไว้เป็นพันธุ์ข้าวในการปลูกข้าวในฤดูต่อไป

ภาพที่ ๖ แสดงวิธีการตลาดข้าวของตำบลดอนโพธิ์ทอง

๒.๑.๒ ประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ตารางที่ ๑๑ ตารางแสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ปัญหาและกลุ่มของปัญหา	สภาพของปัญหา	แนวทางการแก้ไข	หมู่บ้านและตำบลเป้าหมาย (พื้นที่/ชุมชน ที่ประสบปัญหา)	ความสำคัญ เร่งด่วน
ด้านพื้นที่และทรัพยากร ๑. ดิน ๒. น้ำ	ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ น้ำท่วม/แล้ง	ปรับปรุงบำรุงดิน -	ดอนโพธิ์ทอง หมู่ ๑-๖ ดอนโพธิ์ทอง หมู่ ๑-๖	๑ ๒
ด้านการผลิตสินค้าและการตลาด (ตามรายชนิดที่สำคัญ) ๑. ราคา ๒. แหล่งรับซื้อ	ราคาผลผลิตต่ำ(ข้าว) ไม่มีตลาดรองรับผลผลิต (พืชผัก, ไม้ผล)	นโยบายภาครัฐ เพิ่มช่องทางการขายสินค้าเกษตร	ดอนโพธิ์ทอง หมู่ ๑-๖ ดอนโพธิ์ทอง หมู่ ๑-๖	๑ ๒
ด้านเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร ๑. เกษตรกรรายเดี่ยว	ขาดการรวมกลุ่มเกษตรกร	จัดตั้งกลุ่มส่งเสริมอาชีพ	ดอนโพธิ์ทอง หมู่ ๑-๖	๑
ด้านการแปรรูปผลผลิตและ ผลิตภัณฑ์ ๑. ขายผลผลิตในรูปแบบสด	ความเสียหายของผลผลิตการเกษตรสูง	แปรรูปผลผลิตให้มีความหลากหลาย	ดอนโพธิ์ทอง หมู่ ๑-๖	๑

๒.๒ การจัดทำ TOWS Matrix

ตารางที่ ๑๒ ตารางการจัดทำ TOWS Matrix

	จุดแข็ง (S)	จุดอ่อน (W)
	๑. พื้นที่เหมาะสมต่อการทำการเกษตรอยู่ในเขตชลประทาน ส๑ ๒. มีเกษตรกรต้นแบบ และศูนย์เรียนรู้ในพื้นที่ ส๒ ๓. การคมนาคมขนส่งสะดวก ส๓ ๔. มีศูนย์ข้าวชุมชนที่สามารถผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวได้ดี ส๔ ๕. ผู้นำท้องถิ่นให้ความร่วมมือด้านการเกษตร ส๕ ๖. มีกลุ่มสถาบันเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชน กิจกรรมหลากหลาย ส๖	๑. เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ W๑ ๒. เกษตรกรส่วนใหญ่เน้นการทำกิจกรรมรายเดี่ยว W๒ ๓. กลุ่มเกษตรกรทั่วไปมีการรวมกลุ่มกันแต่มีการดำเนินกิจกรรมที่ไม่ต่อเนื่อง W๓ ๔. เกษตรกรส่วนใหญ่มีต้นทุนการผลิตสูง W๔ ๕. เกษตรกรส่วนใหญ่ขาดความเข้าใจองค์ความรู้ใหม่ๆ ในการพัฒนาอาชีพ และขาดความรู้ด้านการวางแผนการผลิตและการตลาด W๕ ๖. เกษตรกรไม่ให้ความสำคัญต่อมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย W๖
โอกาส (O)	SO : กลยุทธ์เชิงรุก (ใช้จุดแข็งเกาะกุมโอกาส)	WO : กลยุทธ์เชิงแก้ไข (เอาชนะจุดอ่อนโดยใช้โอกาส)
๑. นโยบาย โครงการภาครัฐ และการสนับสนุนจากเอกชน ๐๑ ๒. เกษตรกรสามารถมีโอกาสดำเนินสื่อ และข่าวสารทางเทคโนโลยี ๐๒	๑. ส่งเสริมการผลิตให้เหมาะสมกับพื้นที่ (zoning) ส๑๐๑ - พื้นที่ที่เหมาะสม (S๑) ข้าว นโยบายแปลงใหญ่ และ ๑ คน ๑ จุด ๑ ชนิดพืช - พื้นที่ที่ไม่เหมาะสม (N) นโยบายปรับเปลี่ยนพืชทดแทนนาข้าว ๒. ส่งเสริมถ่ายทอดเทคโนโลยีการลดต้นทุนการผลิต ส๒๐๒ ส๓๐๒ ส๔๐๒ ๓. พัฒนาพื้นที่ให้เป็นศูนย์กลางการผลิตสินค้าและมีแหล่งรวบรวมสินค้าเพื่อการจำหน่าย ส๑-ส๕๐๒ ๔. ส่งเสริมการบริหารจัดการกลุ่มองค์กร สถาบันเกษตรกร ส๖๐๑	๑. สนับสนุนการสร้างการสร้างความเข้มแข็งเกษตรกรรุ่นใหม่ (YSF) W๑๐๑ ๒. สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกร ให้มีการเชื่อมโยงเครือข่ายชุมชน W๒W๓ ๐๑ ๓. ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการจัดการเทคโนโลยีการผลิตด้านการเกษตรและนวัตกรรม W๔-W๕๐๑ W๔-W๕๐๒ ๔. สนับสนุนให้มีการทำแผนการผลิตสินค้า W๕๐๑ ๕. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและแปรรูปสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐาน W๖๐๑

ภัยคุกคาม (T)	ST : ยุทธศาสตร์เชิงป้องกัน (ใช้จุดแข็งหลีกเลี่ยงอุปสรรค)	WT : ยุทธศาสตร์เชิงรับ (ลดจุดอ่อนหลีกเลี่ยงอุปสรรค)
๑. การแข่งขันของตลาดสินค้าเกษตรที่สูงขึ้น t๑	๑. ควบคุมคุณภาพสินค้าให้ได้มาตรฐาน slot๑-t๑	๑. สร้างการรับรู้ในเรื่องมาตรฐานสินค้า และความปลอดภัยของสุขภาพและสิ่งแวดล้อม w๕-w๑t๑
๒. ราคาสินค้าเกษตรไม่คงที่ และต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น t๒	๒. พัฒนาเกษตรกรให้เป็น smart farmer และ smart farmer ต้นแบบ slot๓ slot๑	๒. สร้างความเข้าใจให้เกษตรกรเห็นความสำคัญของการรวมกลุ่ม การวางแผนการผลิตและการตลาด w๑t๒
๓. การเคลื่อนย้ายแรงงานไปสู่ชุมชนเมือง t๓	๓. บูรณาการร่วมกับหน่วยงานภาคีในการวางแผนการผลิต slot๔	๓. สนับสนุนการเข้าถึงข้อมูลด้านการบริหารจัดการสภาพอากาศ ภัยธรรมชาติ (ระบบเตือนภัย) w๕t๔
๔. สภาพภูมิอากาศและภัยธรรมชาติ t๔	๔. พัฒนาฐานข้อมูลด้านสภาพภูมิอากาศ ภัยธรรมชาติ ภัยพิบัติ ให้ถูกต้องแม่นยำ slot๔	
	๕. เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มเกษตรกร slot๑	

กำหนดเป็นกลยุทธ์ ดังนี้

๑. กลยุทธ์เชิงรุก

๑) ส่งเสริมการผลิตให้เหมาะสมกับพื้นที่ (zoning)

- พื้นที่ที่เหมาะสม (s๑) ข้าว นโยบายแปลงใหญ่ และ๑ คน ๑ จุด ๑ ชนิดพืช
- พื้นที่ที่ไม่เหมาะสม (N) นโยบายปรับเปลี่ยนพืชทดแทนนาข้าว

๒) ส่งเสริมถ่ายทอดเทคโนโลยีการลดต้นทุนการผลิต

๓) พัฒนาพื้นที่ให้เป็นศูนย์กลางการผลิตสินค้าและมีแหล่งรวบรวมสินค้าเพื่อการจำหน่าย

๔) ส่งเสริมการบริหารจัดการกลุ่มองค์กร สถาบันเกษตรกร

๒. กลยุทธ์เชิงแก้ไข

๑) สนับสนุนการสร้างการสร้างเกษตรกรรุ่นใหม่ (YSF)

๒) สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกร ให้มีการเชื่อมโยงเครือข่ายชุมชน

๓) ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการจัดการเทคโนโลยีการผลิตด้านการเกษตรและนวัตกรรม

๔) สนับสนุนให้มีการทำแผนการผลิตสินค้า

๕) เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและแปรรูปสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐาน

๓. กลยุทธ์เชิงป้องกัน

๑) ควบคุมคุณภาพสินค้าให้ได้มาตรฐาน

๒) พัฒนาเกษตรกรให้เป็น smart farmer และ smart farmer ต้นแบบ

๓) บูรณาการร่วมกับหน่วยงานภาคีในการวางแผนการผลิต

๔) พัฒนาฐานข้อมูลด้านสภาพภูมิอากาศ ภัยธรรมชาติ ภัยพิบัติ ให้ถูกต้องแม่นยำ

๕) เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มเกษตรกร

๔. กลยุทธ์เชิงรับ

๑) สร้างการรับรู้ในเรื่องมาตรฐานสินค้า และความปลอดภัยของสุขภาพและสิ่งแวดล้อม

๒) สร้างความเข้าใจให้เกษตรกรเห็นความสำคัญของการรวมกลุ่ม การวางแผนการผลิตและการตลาด

๓) สนับสนุนการเข้าถึงข้อมูลด้านการบริหารจัดการสภาพอากาศ ภัยธรรมชาติ (ระบบเตือนภัย)

บทที่ ๓

ทิศทาง/แนวทางการพัฒนาการเกษตรระดับตำบล

๓.๑ พัฒนาการผลิตธัญพืช (พืช ปศุสัตว์ ประมง)

๓.๑.๑ ข้าว

เป้าหมาย เกษตรกรได้เรียนรู้เทคโนโลยีการผลิตข้าวและการลดต้นทุนการผลิต พัฒนาการผลิตสินค้าให้มีประสิทธิภาพและมาตรฐาน

วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมพัฒนาคุณภาพผลผลิตทางการเกษตร

โครงการที่ ๑ ลดต้นทุนการผลิตข้าวตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร

๓.๑.๒ ไม้ผล (มะม่วง)

เป้าหมาย เพื่อพัฒนาให้เกษตรกรมีความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการผลิตสินค้าเกษตรตามระบบการจัดการคุณภาพการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี GAP เกษตรกรผู้ผลิตได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP

วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมพัฒนาคุณภาพผลผลิตทางการเกษตร

โครงการที่ ๑ ยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร (GAP) มะม่วง

๓.๒ พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร

๓.๒.๑ วิสาหกิจชุมชน

เป้าหมาย เพื่อสนับสนุนกลไกการทำงานตาม พ.ร.บ. ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ ให้สามารถขับเคลื่อนการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมการประเมินศักยภาพและจัดทำแผนพัฒนากิจการของวิสาหกิจชุมชน

วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มเกษตรกร

โครงการที่ ๑ โครงการพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชน

๓.๓ พัฒนาพื้นที่และทรัพยากรการเกษตร

๓.๓.๑ ที่ดิน

เป้าหมาย ส่งเสริมการใช้สารชีวภาพทดแทนเพื่อลดการเผาตอซังข้าว เกษตรกรได้เรียนรู้การผลิตสารชีวภาพอย่างถูกต้อง

วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๑ สร้างการรับรู้ในเรื่องความปลอดภัยของสุขภาพและสิ่งแวดล้อม

โครงการที่ ๑ การผลิตสารชีวภาพเพื่อลดการเผาตอซังข้าว

	กิจกรรมที่ ๒		๑๐ คน		๑. พิจารณาคัดเลือกวิสาหกิจชุมชน ๒. ประเมินศักยภาพ ๓. จัดกิจกรรมพัฒนา ๔. ประเมินศักยภาพกิจการอีกครั้งเมื่อสิ้นสุด กิจกรรม	๑๐ คน	๑๑,๔๘๐	๑๐ คน	๑๑,๔๘๐	๑๐ คน	๑๑,๔๘๐	๑๐ คน	๑๑,๔๘๐	๑๐ คน	๑๑,๔๘๐	
พัฒนาพื้นที่ และ ทรัพยากร การเกษตร	๑.โครงการการ ผลิตสารชีวภาพ เพื่อลดการเผาตอ ซังข้าว	๑. เพื่อให้เกษตรกรได้เรียนรู้การผลิต สารชีวภาพอย่างถูกต้อง ๒. เพื่อส่งเสริมการใช้สารชีวภาพ ทดแทนเพื่อลดการเผาตอซังข้าว	๒๐ คน	ศพท. เครือข่าย	๑. ประชาสัมพันธ์และชี้แจงโครงการ ๒. ประชุมและรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วม โครงการ ๓. ฝึกอบรมและจัดกระบวนการเรียนรู้ ๔. ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตาม โครงการ	๒๐ คน	๑๙,๔๘๕	๒๐ คน	๑๙,๔๘๕	๒๐ คน	๑๙,๔๘๕	๒๐ คน	๑๙,๔๘๕	๒๐ คน	๑๙,๔๘๕	เกษตรตำบล และเจ้าหน้าที่ เกษตรอำเภอ เมืองสุพรรณบุรี

ภาคผนวก

๑. ชื่อโครงการ ลดต้นทุนการผลิตข้าวตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร

หลักการและเหตุผล

ข้าวเป็นพืชอาหารหลักที่สำคัญของประเทศไทย ในการปลูกข้าวของไทยนั้นมีพันธุ์ข้าวที่ใช้ปลูกอยู่มากมาย การคัดเลือกเมล็ดพันธุ์ที่ดีเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญเป็นอันดับแรกในการเพิ่มผลผลิตของเกษตรกรผู้ปลูกข้าว โดยไม่ต้องเพิ่มทุนการผลิตในส่วนที่ไม่คุ้มค่ากับการลงทุนทั้งนี้หากได้พันธุ์ข้าวที่ดีย่อมส่งผลในการเพิ่มผลผลิตข้าวต่อไร่สูง มีคุณภาพเมล็ดมาตรฐาน คุณสมบัติในการต้านทานโรคและแมลงศัตรูข้าวได้ดี มีคุณค่าทางโภชนาการสูงเป็นที่ต้องการของตลาดและผู้บริโภคทั่วไป จึงมีความจำเป็นต้องมีการพัฒนาและปรับปรุงพันธุ์ข้าว โดยการคัดเลือกพันธุ์ข้าวที่ดี เหมาะกับพื้นที่ ซึ่งจะทำให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มช่วยเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพให้เกษตรกร ผู้ปลูกข้าวสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมปัจจุบันได้ดี

ในปัจจุบันเกษตรกรมีต้นทุนการผลิตทางด้านการเกษตรเพิ่มมากขึ้น โดยเกษตรกรหันมาใช้สารเคมีเป็นส่วนใหญ่โดยไม่คำนึงความปลอดภัย ต่อผู้ผลิต และตัวผู้บริโภคเอง ส่งผลให้มีสุขภาพชีวิตที่ต่ำลง เนื่องจากได้รับสารเคมีสะสมเข้าไปในร่างกายมากจนมากเกินไป อีกทั้งปัจจัยการผลิตต่างๆ มีราคาสูงขึ้น ทำให้เกษตรกรสูญเสียค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อปีสูงมาก ปัญหาต่อมาพืชผลที่ผลิตได้มีปริมาณที่ต่ำลง และมีคุณภาพลดลง เนื่องจากพืชผลทางการเกษตร

วัตถุประสงค์โครงการ

๑. เพื่อให้เกษตรกรได้เรียนรู้เทคโนโลยีการผลิตข้าวและการลดต้นทุนการผลิต
๒. เพื่อพัฒนาการผลิตสินค้าให้มีประสิทธิภาพและมาตรฐาน

เป้าหมาย

ศพก. เครือข่าย เกษตรกร ๓๐ คน

ระยะเวลาดำเนินงาน เดือน ตุลาคม ๒๕๖๒ – กันยายน ๒๕๖๖ (๔ ปี)

พื้นที่ดำเนินการ

ศพก. เครือข่าย

กิจกรรม

กิจกรรม	ปริมาณงาน
๑. ประชาสัมพันธ์และชี้แจงโครงการ	เกษตรกรจำนวน ๑๐๐ คน
๒. ประชุมและรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ	เกษตรกรจำนวน ๓๐ คน
๓. ฝึกอบรมและจัดกระบวนการเรียนรู้ (ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร)	- จัดกระบวนการเรียนรู้จำนวน ๘ ครั้ง (๒ สัปดาห์/ครั้ง) - เกษตรกรจำนวน ๓๐ คน
๔. ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการ	เกษตรกรจำนวน ๓๐ คน

วิธีการดำเนินการ

กิจกรรม	หน่วยงาน	บุคคลเป้าหมาย
๑. ประชาสัมพันธ์และชี้แจงโครงการ	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี	เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณ เกษตรกร และผู้นำในชุมชน
๒. ประชุมและรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี	เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณ เกษตรกร และผู้นำในชุมชน
๓. ฝึกอบรมและจัดกระบวนการเรียนรู้ (ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร)	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี และหน่วยงานภาคี	เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรีและหน่วยงานภาคี
๔. ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการ	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี	เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี เกษตรกร ผู้เข้าร่วมโครงการ

งบประมาณ

กิจกรรม	รายการ	งบประมาณ (บาท)
๑. ประชาสัมพันธ์และชี้แจงโครงการ	- ป้ายไวนิล จำนวน ๑ ป้าย - ค่าอาหารว่าง (๓๕ บาท/ราย) - วัสดุสำนักงาน - ค่าจ้างเหมาจัดเตรียมสถานที่	๕๐๐ ๑,๐๕๐ ๔,๗๕๐ ๕๐๐
๒. ประชุมและรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ	- ค่าอาหารว่าง (๓๕ บาท/ราย) - วัสดุสำนักงาน - ค่าจ้างเหมาจัดเตรียมสถานที่	๑,๐๕๐ ๒๕๐ ๕๐๐
๓. ฝึกอบรมและจัดกระบวนการเรียนรู้ (ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร)	- ค่าอาหารกลางวัน ๘ มื้อ (มื้อละ ๑๕๐ บาท) - ค่าอาหารว่าง จำนวน ๑๖ มื้อ (มื้อละ ๓๕ บาท) - วัสดุฝึกอบรม (รายละ ๒๐๐ บาท จำนวน ๕๗๐ คน) - แปลงเรียนรู้ (ป้ายละ ๑,๐๐๐ บาท) - สมนาคุณวิทยากร (๔ ครั้งๆ ละ ๒ ชั่วโมงๆ ละ ๖๐๐ บาท) - ค่าจ้างเหมาจัดเตรียมสถานที่ (วันละ	๓๖,๐๐๐ ๑๖,๘๐๐ ๖,๐๐๐ ๑,๐๐๐ ๔,๘๐๐ ๒,๔๐๐

	๓๐๐ บาท จำนวน ๘ วัน) - ค่าวัสดุสำนักงาน - คู่มือเล่มละ ๖๐ บาท - ปากกาด้ามละ ๑๐ บาท - กระเป๋าผ้าใส่เอกสาร ใบละ ๑๒๐ บาท	๑,๘๐๐ ๓๐๐ ๓,๖๐๐
๔.ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการ	- ค่าวัสดุสำนักงาน	๒๕๐
รวมงบประมาณ		๘๑,๕๕๐/ปี

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เกษตรกรที่มีความรู้และทักษะในการผลิตข้าว ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร จำนวน ๓๐ ราย
๒. เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิตร้อยละ ๕
๓. เกษตรกรสามารถผลิตสินค้าที่ได้มีความปลอดภัยตามมาตรฐาน GAP ๕๐ เปอร์เซนต์

หมายเหตุ โครงการลดต้นทุนการผลิตข้าวตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร งบประมาณจำนวน ๘๑,๕๕๐ บาท/ปี

๒. ชื่อโครงการ โครงการยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร (GAP) มะม่วง

หลักการและเหตุผล

มาตรฐาน GAP เป็นมาตรฐานที่ครอบคลุมการผลิตสินค้าเกษตรอย่างครบวงจร ตั้งแต่ปัจจัยการผลิต การผลิต การเก็บเกี่ยว การจัดการหลังการเก็บเกี่ยว การบรรจุหีบห่อ และการขนส่งการผลิต โดยกระบวนการผลิตจะต้องปลอดภัยต่อเกษตรกรและผู้บริโภค ปราศจากการปนเปื้อนของสารเคมี ไม่ทำให้เกิดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อมมีการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุดได้ผลผลิตสูงคุ้มค่าการลงทุน การผลิตตามมาตรฐาน GAP ก่อให้เกิดความยั่งยืนทางการเกษตร สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคม

ในปัจจุบันตลาดและผู้บริโภคหันมาให้ความสนใจในการบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพ อาหารที่มีความปลอดภัย ผ่านกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมากขึ้น กรมส่งเสริมการเกษตรเป็นหน่วยงานที่มีภารกิจในการส่งเสริมและพัฒนาให้เกษตรกรมีความรู้ทักษะและความชำนาญสามารถผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยและได้มาตรฐานและเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภคทั้งภายในและต่างประเทศ แต่เกษตรกรในฐานะผู้ผลิตยังไม่มีความรู้ทักษะและความชำนาญในการผลิตที่มีการควบคุมและต้องปฏิบัติตามมาตรฐานระบบการผลิต ด้วยเหตุนี้ จึงได้จัดทำโครงการนี้ขึ้นเพื่อพัฒนาเกษตรกรให้สามารถยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร (GAP) มะม่วง โดยส่งเสริมให้มีการผลิตสินค้าเกษตรด้านพืชตามระบบการจัดการคุณภาพการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (Good Agricultural Practices: GAP) เพื่อให้เกษตรกรสามารถผลิตสินค้าเกษตรที่ปลอดภัย มีคุณภาพ และได้มาตรฐานเกิดความยั่งยืนในระบบการผลิตและตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคได้

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อพัฒนาให้เกษตรกรมีความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการผลิตสินค้าเกษตรตามระบบการจัดการคุณภาพการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี GAP

๒. เพื่อให้เกษตรกรผู้ผลิตได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP

เป้าหมาย

เกษตรกรผู้ปลูกมะม่วง จำนวน ๒๐ ราย

ระยะเวลาดำเนินงาน เดือน ตุลาคม ๒๕๖๒ – กันยายน ๒๕๖๖ (๔ ปี)

พื้นที่ดำเนินการ

ศพก. เครือข่าย

กิจกรรม

กิจกรรม	ปริมาณงาน
๑. ประชาสัมพันธ์และชี้แจงโครงการ	เกษตรกรจำนวน ๒๐ คน
๒. ประชุมและรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ	เกษตรกรจำนวน ๒๐ คน

๓. ฝึกอบรมและจัดกระบวนการเรียนรู้	- จัดกระบวนการเรียนรู้จำนวน ๑ ครั้ง/ปี
๔. ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการ	เกษตรกรจำนวน ๒๐ คน

วิธีการดำเนินการ

กิจกรรม	หน่วยงาน	บุคคลเป้าหมาย
๑.ประชาสัมพันธ์และชี้แจงโครงการ	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี	เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณ เกษตรกร และผู้นำในชุมชน
๒.ประชุมและรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี	เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณ เกษตรกร และผู้นำในชุมชน
๓.ฝึกอบรมและจัดกระบวนการเรียนรู้	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี และหน่วยงานภาคี	เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรีและหน่วยงานภาคี
๔.ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการ	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี	เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี เกษตรกร ผู้เข้าร่วมโครงการ

งบประมาณ

กิจกรรม	รายการ	งบประมาณ (บาท)
๑.ประชาสัมพันธ์และชี้แจงโครงการ	- ป้ายไวนิล จำนวน ๑ ป้าย	๕๐๐
	- ค่าอาหารว่าง (๓๕ บาท/ราย)	๗๐๐
	- วัสดุสำนักงาน	
	กระดาษ A๔ ๕ รีม	๖๒๕
	ปากกาเคมี จำนวน ๑๐ ด้าม	๒๐๐
	การดาษฟาง แผ่นละ ๖ บาท ๑๐ แผ่น	๖๐
	- ค่าจ้างเหมาจัดเตรียมสถานที่	๕๐๐
๒.ประชุมและรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ	- ค่าอาหารว่าง (๓๕ บาท/ราย)	๗๐๐
	- วัสดุสำนักงาน (กระดาษ a๔ ๕ รีม)	๖๒๕
	- ค่าจ้างเหมาจัดเตรียมสถานที่	๕๐๐
๓.ฝึกอบรมและจัดกระบวนการเรียนรู้	- ค่าอาหารกลางวัน ๑ มื้อ (มื้อละ	๓,๐๐๐

เรียนรู้	๑๕๐ บาท) - ค่าอาหารว่าง จำนวน ๒ มื้อ (มื้อละ ๓๕ บาท) - วัสดุฝึกอบรม (รายละเอียด ๑๐๐ บาท จำนวน ๒๐ คน) - สมนาคุณวิทยากร (๒ ชั่วโมงๆ ละ ๖๐๐ บาท) - ค่าจ้างเหมาจัดเตรียมสถานที่ - ค่าวัสดุสำนักงาน - คู่มือเล่มละ ๖๐ บาท - ปากกาด้ามละ ๑๐ บาท - แฟ้มกระดุม ใบละ ๒๐ บาท	๑,๔๐๐ ๒,๐๐๐ ๑,๒๐๐ ๕๐๐ ๑,๒๐๐ ๒๐๐ ๔๐๐
๔.ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการ	- ค่าวัสดุสำนักงาน กระดาษ A๔ ๕ รีม	๖๒๕
รวมงบประมาณ		๑๔,๙๓๕/ปี

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เกษตรกรมีความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการผลิตสินค้าเกษตรตามระบบการจัดการคุณภาพ การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี GAP จำนวน ๒๐ ราย
๒. เกษตรกรสามารถผลิตสินค้าที่ได้มีความปลอดภัยตามมาตรฐาน GAP ๕๐ เปอร์เซนต์

หมายเหตุ โครงการยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร (GAP) มะม่วง งบประมาณจำนวน ๑๔,๙๓๕ บาท/ปี

๓. ชื่อโครงการ โครงการพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชน

หลักการและเหตุผล

พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ.๒๕๔๘ เป็นกฎหมายที่ให้การสนับสนุนการประกอบกิจการของเศรษฐกิจชุมชนบนพื้นฐานของการพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียง โดยส่งเสริมให้ชุมชนนำความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นมาพัฒนาเป็นสินค้าและบริการที่เป็นเอกลักษณ์ โดยสนับสนุนให้มีการรวมตัวกันประกอบกิจการในลักษณะของวิสาหกิจชุมชน ซึ่งจะสร้างงาน สร้างรายได้และทำให้ชุมชนพึ่งตนเองได้ รวมถึงเป็นรากฐานในการสร้างความมั่นคงให้กับเศรษฐกิจของประเทศ การดำเนินงานส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนมีขั้นตอนและกลไกการดำเนินงานที่สำคัญ ๓ ประการ ได้แก่ การรับรองสถานภาพวิสาหกิจชุมชน การส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชน และการดำเนินงานของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน ในการกำหนดแนวทางการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน ซึ่งกรมส่งเสริมการเกษตรทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน รวมถึงการทำหน้าที่นายทะเบียนวิสาหกิจชุมชน และการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนตามภารกิจที่เกี่ยวข้องกับกรมส่งเสริมการเกษตร

โดยวิสาหกิจชุมชนมีความแตกต่างกันทั้งประเภทการประกอบกิจการและศักยภาพของกิจการ การส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจึงต้องใช้องค์ความรู้ที่หลากหลายเพื่อพัฒนาให้วิสาหกิจชุมชนพัฒนาไปเป็นผู้ประกอบการชุมชนที่เข้มแข็ง ในขณะที่การเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างประชากรที่ทำให้ประเทศไทยเข้าสู่การเป็นสังคมผู้สูงอายุไม่เพียงทำให้กรมส่งเสริมการเกษตรเกิดการหมุนเวียนอัตรากำลังทำให้มีเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานรุ่นใหม่เพิ่มขึ้น ซึ่งเจ้าหน้าที่ดังกล่าวต้องมีการพัฒนาศักยภาพในการดำเนินด้านส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน วิสาหกิจชุมชนเองก็ประสบกับปัญหาสมาชิกที่ดำเนินงานมีอายุสูงขึ้นและไม่สามารถดำเนินกิจการได้อย่างมีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องหาบุคลากรรุ่นใหม่เข้ามาดำเนินกิจการต่อ ซึ่งอาจรวมไปถึงการส่งเสริมให้คนรุ่นใหม่เข้ามาเป็นผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนเพิ่มมากขึ้น

วัตถุประสงค์ของโครงการ

๑. เพื่อสนับสนุนกลไกการทำงานตาม พ.ร.บ. ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ ให้สามารถขับเคลื่อนการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. เพื่อส่งเสริมการประเมินศักยภาพและจัดทำแผนพัฒนากิจการของวิสาหกิจชุมชน

การดำเนินกิจกรรม

กิจกรรมที่ 1 สัมมนาวิสาหกิจชุมชนระดับตำบล

จัดประชุม/สัมมนาเพื่อสร้างความเข้าใจในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน และสนับสนุนการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพิจารณากำหนดแนวทาง วิธีการส่งเสริมและสนับสนุนวิสาหกิจชุมชนภายในอำเภอ ประสานและบูรณาการงานส่งเสริมสนับสนุนวิสาหกิจชุมชนระหว่างหน่วยงานภาคีและองค์กรที่เกี่ยวข้องภายในอำเภออย่างเป็นเอกภาพ รวมถึงการติดตามความก้าวหน้าผลการดำเนินงานส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนภายในตำบล ปีละ ๑ ครั้ง ๆ ละ ๑ วัน

วิธีการดำเนินงาน

๑. ประสานงานหน่วยงานภาคี เพื่อนำประเด็นต่างๆ เข้าสู่การประชุมคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัด

๒. จัดเตรียมจัดทำเอกสารประกอบการสัมมนา ซึ่งประเด็นสำคัญ ประกอบด้วย

๒.๑ นโยบายรัฐบาล เช่น

- การสนับสนุนวิสาหกิจชุมชนที่ได้รับผลกระทบจากภัยธรรมชาติ
- การสนับสนุนวิสาหกิจชุมชนในการลดต้นทุนการผลิตหรือเพิ่มประสิทธิภาพ
- ข้อมูลวิสาหกิจชุมชน/สมาชิกวิสาหกิจชุมชนที่เป็นศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพ

การผลิตสินค้าเกษตรและวิสาหกิจชุมชนที่ทำการเกษตรในรูป “แปลงใหญ่”

- ประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมสนับสนุนวิสาหกิจชุมชนภายใต้นโยบายมาตรการของรัฐบาล เช่น การท่องเที่ยวเชิงเกษตร เป็นต้น

๒.๒ การส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ เช่น

- ความก้าวหน้าการจดทะเบียนจำแนกตามประเภทกิจการ
- การประเมินศักยภาพวิสาหกิจชุมชน
- แผนพัฒนากิจการของวิสาหกิจชุมชน โดยเฉพาะความต้องการขอรับการส่งเสริม

สนับสนุนจากหน่วยงานต่าง ๆ

- การพิจารณาบูรณาการส่งเสริมสนับสนุนแผนพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชนตามภารกิจของหน่วยงานภาคี

- ผลการส่งเสริมและสนับสนุนกิจการวิสาหกิจชุมชนในรอบปีที่ผ่านมา

- เรื่องเกี่ยวกับนโยบาย แผนการพัฒนาและส่งเสริมกิจการวิสาหกิจชุมชนที่ประสงค์จะเสนอต่อคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน หรือเรื่องอื่นๆ (ถ้ามี)

- ข้อเสนอแนะ และ/หรือปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ถ้ามี)

๓. ดำเนินการจัดสัมมนาตามประเด็น เนื้อหา และวิธีการ วันเวลาที่กำหนด

เป้าหมาย

วิสาหกิจชุมชนตำบลดอนโพธิ์ทอง จำนวน ๓๐ ราย และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ๑๐ ราย รวมทั้งสิ้น ๔๐ ราย

สถานที่ดำเนินงาน

สถานที่อบรมหน่วยงานภายนอก เช่น ห้องประชุมสถาบันวิทยาศาสตร์ข้าว สถานีพัฒนาที่ดินสุพรรณบุรี โรงแรม เป็นต้น

ระยะเวลาในการดำเนินงาน

ตุลาคม ๒๕๖๒ – กันยายน ๒๕๖๖ (ปีละ ๑ ครั้ง)

งบประมาณ ภายในวงเงิน ๑๘,๖๒๐ บาท สามารถใช้จ่ายงบประมาณตามรายการ ดังนี้

๑. ค่าอาหาร รายละเอียดไม่เกิน ๑๕๐ บาท/มื้อ/ครั้ง
๒. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม รายละเอียดไม่เกิน ๓๕ บาท/มื้อ
๓. ค่าใช้จ่ายในการจัดซื้อวัสดุสำนักงานเพื่อใช้ในการสัมมนา
๔. ค่าจัดจ้างในการจัดทำเอกสารประกอบการสัมมนา
๕. ค่าจัดจ้างทำไวนิล
๖. ค่าจ้างเหมาในการจัดสถานที่

หมายเหตุ รายการใช้จ่ายงบประมาณข้างต้นสามารถพิจารณาตามความเหมาะสม

รายละเอียดค่าใช้จ่ายในการสัมมนา ดังนี้

- ๑) ค่าอาหารกลางวัน จำนวน ๔๐ ราย ๆ ละ ๑๕๐ บาท/มื้อ รวม ๑ มื้อ เป็นเงิน ๖,๐๐๐ บาท
- ๒) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม จำนวน ๔๐ ราย ๆ ละ ๓๕ บาท/มื้อ รวม ๒ มื้อ เป็นเงิน ๒,๘๐๐ บาท
- ๓) ค่าใช้จ่ายในการจัดซื้อวัสดุสำนักงานเพื่อใช้ในการสัมมนา ภายในวงเงิน ๑,๘๒๐ บาท
 - กระดาษถ่ายเอกสาร เอ ๔ จำนวน ๒ รีม ๆ ละ ๑๓๕ บาท เป็นเงิน ๒๗๐ บาท
 - สมุดปกอ่อน จำนวน ๓๐ เล่ม ๆ ละ ๒๐ บาท เป็นเงิน ๖๐๐ บาท
 - ปากกาลูกกลิ้ง (สีน้ำเงิน) จำนวน ๓๐ ด้าม ๆ ละ ๑๕ บาท เป็นเงิน ๔๕๐ บาท
 - แฟ้มกระดุมใส่ จำนวน ๓๐ แฟ้ม ๆ ละ ๒๐ บาท เป็นเงิน ๖๐๐ บาท
- ๔) ค่าจัดจ้างจัดทำเอกสารประกอบการสัมมนา จำนวน ๔๐ เล่ม ภายในวงเงิน ๒,๐๐๐ บาท
- ๕) ค่าจัดจ้างทำไวนิล ขนาด ๓ เมตร x ๒ เมตร ภายในวงเงิน ๑,๐๐๐ บาท
- ๖) ค่าจ้างเหมาในการจัดสถานที่ ภายในวงเงิน ๔,๘๐๐ บาท

กิจกรรมที่ ๒ ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชน

สำนักงานเกษตรอำเภอสนับสนุนให้วิสาหกิจชุมชนดำเนินการประเมินศักยภาพกิจการและนำผลที่ได้จากการประเมินมาจัดทำแผนพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชน ปีละ ๒ ครั้ง ๆ ละ ๑ วัน

วิธีการดำเนินงาน

๑. พิจารณาคัดเลือกวิสาหกิจชุมชน จำนวน ๑ วิสาหกิจชุมชน (สมาชิกวิสาหกิจชุมชนละ ๑๐ ราย) เพื่อเข้าร่วมโครงการ ฯ จาก
 - วิสาหกิจชุมชนที่อยู่ในพื้นที่ส่งเสริมการเกษตรแปลงใหญ่
 - วิสาหกิจชุมชนที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันสินค้าเกษตรแปรรูป (โครงการบูรณาการ)
 - วิสาหกิจชุมชนที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตร (ถ้ามี)
 - วิสาหกิจชุมชนที่เข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนรุ่นใหม่
 - วิสาหกิจชุมชนอื่นๆ นอกเหนือจากที่กล่าวมาข้างต้น
๒. ประเมินศักยภาพวิสาหกิจชุมชนตามแบบประเมินศักยภาพวิสาหกิจชุมชนและบันทึกในระบบสารสนเทศวิสาหกิจชุมชน

๓. สนับสนุนให้วิสาหกิจชุมชนนำผลการประเมินศักยภาพมาจัดทำแผนพัฒนากิจการ เพื่อแก้ไข ปัญหาของวิสาหกิจชุมชน

๔. จัดกิจกรรมพัฒนาตามแผนพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชน โดยเน้นการพัฒนาในส่วน ที่มีผลคะแนนการประเมินศักยภาพในระดับต่ำ

๕. ในกรณีที่แผนพัฒนากิจการจำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น ให้จัดทำโครงการ เพื่อขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๖. ประเมินศักยภาพกิจการอีกครั้งเมื่อสิ้นสุดกิจกรรม โดยเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงกับศักยภาพ ของวิสาหกิจชุมชนเมื่อเข้าร่วมกิจกรรมในครั้งแรก

เป้าหมาย

วิสาหกิจชุมชนตำบลดอนโพธิ์ทอง จำนวน ๑๐ ราย และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ๑๐ ราย รวมทั้งสิ้น ๒๐ ราย

สถานที่ดำเนินงาน

สถานที่อบรมหน่วยงานภายนอก เช่น ห้องประชุมสถาบันวิทยาศาสตร์ข้าว สถาบันพัฒนาที่ดิน สุพรรณบุรี โรงแรม เป็นต้น

ระยะเวลาในการดำเนินงาน ตุลาคม ๒๕๖๒ – กันยายน ๒๕๖๖ (ปีละ ๒ ครั้ง)

งบประมาณ ภายในวงเงิน ๑๑,๔๘๐ บาท สามารถใช้จ่ายงบประมาณตามรายการ ดังนี้

๑. ค่าอาหาร รายละเอียดไม่เกิน ๑๕๐ บาท/มื้อ/ครั้ง
๒. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม รายละเอียดไม่เกิน ๓๕ บาท/มื้อ
๓. ค่าใช้จ่ายในการจัดซื้อวัสดุสำนักงานเพื่อใช้ในการสัมมนา
๔. ค่าจัดจ้างในการจัดทำเอกสารประกอบการสัมมนา
๕. ค่าจัดจ้างทำไวนิล
๖. ค่าจ้างเหมาในการจัดสถานที่

หมายเหตุ รายการใช้จ่ายงบประมาณข้างต้นสามารถพิจารณาตามความเหมาะสม

รายละเอียดค่าใช้จ่ายในการสัมมนา ดังนี้

- ๑) ค่าอาหารกลางวัน จำนวน ๒๐ ราย ๆ ละ ๑๕๐ บาท/มื้อ รวม ๑ มื้อ เป็นเงิน ๓,๐๐๐ บาท
- ๒) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม จำนวน ๒๐ ราย ๆ ละ ๓๕ บาท/มื้อ รวม ๒ มื้อ เป็นเงิน ๑,๔๐๐ บาท
- ๓) ค่าใช้จ่ายในการจัดซื้อวัสดุสำนักงานเพื่อใช้ในการสัมมนา ภายในวงเงิน ๑,๑๘๐ บาท
 - กระดาษถ่ายเอกสาร เอ ๔ จำนวน ๒ รีม ๆ ละ ๑๓๕ บาท เป็นเงิน ๒๗๐ บาท
 - สมุดปกอ่อน จำนวน ๑๐ เล่ม ๆ ละ ๒๐ บาท เป็นเงิน ๒๐๐ บาท
 - ปากกาลูกกลิ้ง (สีน้ำเงิน) จำนวน ๑๐ ด้าม ๆ ละ ๑๕ บาท เป็นเงิน ๑๕๐ บาท
 - แฟ้มกระดุมใส จำนวน ๑๐ แฟ้ม ๆ ละ ๒๐ บาท เป็นเงิน ๒๐๐ บาท
 - กระดาษฟาง จำนวน ๑๐ แผ่น ๆ ละ ๖ บาท เป็นเงิน ๖๐ บาท
 - ปากกาเคมี ๒ หัว จำนวน ๑๐ ด้าม ๆ ละ ๓๐ บาท เป็นเงิน ๓๐๐ บาท
- ๔) ค่าจัดจ้างทำไวนิล ขนาด ๓ เมตร x ๒ เมตร ภายในวงเงิน ๑,๐๐๐ บาท
- ๖) ค่าจ้างเหมาในการจัดสถานที่ ภายในวงเงิน ๔,๙๐๐ บาท

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ผลผลิต (Output)

๑. สมาชิกวิสาหกิจชุมชนเข้าร่วมประเมินศักยภาพและจัดทำแผนพัฒนาการวิสาหกิจชุมชน
๒. วิสาหกิจชุมชนได้รับการสนับสนุนกลไกการทำงานตาม พ.ร.บ. ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ ให้สามารถขับเคลื่อนการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลลัพธ์ (Outcome)

๑. สมาชิกวิสาหกิจชุมชนที่ร่วมประเมินศักยภาพและจัดทำแผนพัฒนาการวิสาหกิจชุมชนสามารถแผนพัฒนาการไปใช้พัฒนาการไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๖๕
๒. วิสาหกิจชุมชนได้รับการสนับสนุนกลไกการทำงานตาม พ.ร.บ. ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ ให้สามารถขับเคลื่อนการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ร้อยละ ๘๐

ตัวชี้วัด

๑. สมาชิกวิสาหกิจชุมชนสามารถจัดทำแผนพัฒนาการวิสาหกิจชุมชนได้ ๑๐ ราย
- หมายเหตุ โครงการพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชน งบประมาณจำนวน ๓๐,๑๐๐ บาท/ปี

๔. ชื่อโครงการ โครงการการผลิตสารชีวภาพเพื่อลดการเผาตอซังข้าว

หลักการและเหตุผล

คนไทยส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรรมและประเทศไทยจะอาศัยการเกษตรกรรมและอุตสาหกรรม การเกษตรเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศโดยเฉพาะพืชผลทางการเกษตรเป็นสินค้าที่ส่งออกที่สำคัญนำรายได้เข้าประเทศได้ปีละมหาศาลและผลักดันประเทศไปเป็นศูนย์กลางการผลิตอาหารของโลกแต่ปัจจุบันการเกษตรได้รับผลกระทบจากการซื้อปุ๋ยเคมีที่มีราคาสูงมากส่งผลกระทบต่อราคาต้นทุนการผลิตสูงขึ้นประกอบกับคนไทยนิยมทำการเกษตรเคมีมากกว่ายิธรูปแบบตามธรรมชาติ การใช้ปุ๋ยเคมีเพื่อการเกษตรประเทศไทยมีแนวโน้มมากขึ้นแต่กำลังความสามารถในการผลิตปุ๋ยเคมีเพื่อการเกษตรของประเทศไทยนั้นไม่เพียงพอจึงจำเป็นต้องนำเข้าปุ๋ยเคมีจากต่างประเทศทำให้ประเทศไทยเสียดุลการค้า การใช้ปุ๋ยเคมีในปริมาณมากแทนธาตุอาหารที่เป็นอินทรีย์วัตถุและการใช้สารเคมีฆ่าแมลงแทนสมุนไพร เพื่อการกำจัดศัตรูพืช ก่อให้เกิดปัญหาด้านต่าง ๆ เช่น

๑. ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม เช่น เกิดจากสารปนเปื้อนของสารเคมีในแหล่งน้ำและดินทำให้ระบบนิเวศของสิ่งมีชีวิตเสียไป

๒. ปัญหาต่อความปลอดภัยสุขภาพของเกษตรกรซึ่งจะส่งผลให้สุขภาพชีวิตของเกษตรกรต่ำลง เนื่องจากได้รับสารเคมีเข้าไปในร่างกายมากมาย ตลอดจนปัญหาการตกค้างของสารเคมี ผลิตผลทางการเกษตรส่งผลให้เกิดอันตรายต่อผู้บริโภค

ในขณะที่การใช้ปุ๋ยและสารเคมีส่งผลเสียต่อสิ่งแวดล้อมมากขึ้นประจวบกับการรณรงค์ให้เกษตรกรหันมาให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อม คุณภาพของพืชผักและใส่ใจผู้บริโภคมากขึ้น ปัจจุบันเกษตรกรมีความสนใจการเกษตรแบบธรรมชาติและหรือเกษตรยั่งยืนกันมากขึ้น จึงใช้สิ่งต่างๆ ในธรรมชาติที่อยู่ใกล้ตัว มาทดลองและประยุกต์ให้เป็นประโยชน์มากขึ้น การเกษตรแบบธรรมชาติโดยใช้เทคนิคทางด้านจุลินทรีย์ ที่มีอยู่ในท้องถิ่นหรือในธรรมชาตินี้ เป็นภูมิปัญญาที่ได้พัฒนาในหลายประเทศ เช่น เกาหลี ไทย เป็นต้น จนได้น้ำหมักชีวภาพหรือน้ำหมักชีวภาพไว้ใช้ประโยชน์ได้หลายอย่าง น้ำหมักชีวภาพหรือน้ำหมักชีวภาพหรือปุ๋ยน้ำชีวภาพ แล้วแต่จะเรียกซึ่งมีความหมายเหมือนกัน

จึงมีแนวความคิดที่จะนำวัสดุที่เหลือใช้ทางการเกษตร เช่น สับปะรด และกากน้ำตาล นำมาผลิตเป็นปุ๋ยหมักชีวภาพ ดังนั้นการนำจุลินทรีย์ช่วยในการเร่งปฏิกิริยาการย่อยสลายผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรที่เหลือใช้ให้เป็นปุ๋ยชีวภาพเพื่อทดแทนการใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมีในการเกษตรเพื่อลดต้นทุนการผลิตการเกษตร ลดการนำเข้าปุ๋ยเคมีจากต่างประเทศที่มีราคาสูง ลดปัญหาสิ่งแวดล้อมและปัญหาต่อสุขภาพต่อเกษตรกรและผู้บริโภคด้วย

วัตถุประสงค์โครงการ

๑. เพื่อให้เกษตรกรได้เรียนรู้การผลิตสารชีวภาพอย่างถูกต้อง
๒. เพื่อส่งเสริมการใช้สารชีวภาพทดแทนเพื่อลดการเผาตอซังข้าว

เป้าหมาย ศพก. เครือข่าย เกษตรกร ๒๐ คน

ระยะเวลาดำเนินงาน เดือน ตุลาคม ๒๕๖๒ – กันยายน ๒๕๖๖ (๔ ปี)

พื้นที่ดำเนินการ ศพก. เครือข่าย

กิจกรรม

กิจกรรม	ปริมาณงาน
๑. ประชาสัมพันธ์และชี้แจงโครงการ	เกษตรกรจำนวน ๒๐ คน
๒. ประชุมและรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ	เกษตรกรจำนวน ๒๐ คน
๓. ฝึกอบรมและจัดกระบวนการเรียนรู้ (ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร)	- จัดกระบวนการเรียนรู้จำนวน ๑ ครั้ง/ปี - เกษตรกรจำนวน ๒๐ คน
๔. ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการ	เกษตรกรจำนวน ๒๐ คน

วิธีการดำเนินการ

กิจกรรม	หน่วยงาน	บุคคลเป้าหมาย
๑. ประชาสัมพันธ์และชี้แจงโครงการ	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี	เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณ เกษตรกร และผู้นำในชุมชน
๒. ประชุมและรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี	เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณ เกษตรกร และผู้นำในชุมชน
๓. ฝึกอบรมและจัดกระบวนการเรียนรู้	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี และหน่วยงานภาคี	เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรีและหน่วยงานภาคี
๔. ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการ	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี	เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ

งบประมาณ

กิจกรรม	รายการ	งบประมาณ (บาท)
๑. ประชาสัมพันธ์และชี้แจงโครงการ	- ป้ายไวนิล จำนวน ๑ ป้าย	๕๐๐
	- ค่าอาหารว่าง (๓๕ บาท/ราย)	๗๐๐
	- วัสดุสำนักงาน	
	กระดาษ A๔ ตีบล ๒ รีม	๒๕๐

	ปากกาเคมี ๓๐ บาท/ด้าม จำนวน ๒๐ ด้าม) การดาษฟาง แผ่นละ ๖ บาท ๑๐ แผ่น - ค่าจ้างเหมาจัดเตรียมสถานที่	๖๐๐ ๖๐ ๕๐๐
๒. ประชุมและรับสมัคร เกษตรกรเข้าร่วมโครงการ	- ค่าอาหารว่าง (๓๕ บาท/ราย) ๒๐ ราย - วัสดุสำนักงาน (กระดาษ a๔ ๑ รีม) - ค่าจ้างเหมาจัดเตรียมสถานที่	๗๐๐ ๑๒๕ ๕๐๐
๓. ฝึกอบรมและจัด กระบวนการเรียนรู้	- ค่าอาหารกลางวัน ๑ มื้อ (มื้อละ ๑๕๐ บาท) - ค่าอาหารว่าง จำนวน ๒ มื้อ (มื้อละ ๓๕ บาท) - วัสดุฝึกอบรม (รายละ ๒๐๐ บาท จำนวน ๒๐ คน) สับปะรด ๓ ส่วน กิโลกรัมละ ๓๐ บาท ๙๐ กิโลกรัม กากน้ำตาล ๑ ส่วน ลิตรละ ๓๐ บาท จำนวน ๒ แกลลอน แกลลอนละ ๑๕ ลิตร - สมนาคุณวิทยากร (๑ ครั้งๆ ละ ๒ ชั่วโมงๆ ละ ๖๐๐ บาท) - ค่าจ้างเหมาจัดเตรียมสถานที่ (วันละ ๓๐๐ บาท จำนวน ๑ วัน) - ค่าวัสดุสำนักงาน - คู่มือเล่มละ ๖๐ บาท - ปากกาด้ามละ ๑๐ บาท - แฟ้มกระดุม ใบละ ๒๐ บาท	๓,๐๐๐ ๑,๔๐๐ ๔๐๐๐ ๒๗๐๐ ๙๐๐ ๑,๒๐๐ ๓๐๐ ๑,๒๐๐ ๒๐๐ ๔๐๐
๔. ติดตามและประเมินผลการ ดำเนินงานตามโครงการ	- ค่าวัสดุสำนักงาน	๒๕๐
รวมงบประมาณ		๑๙,๔๘๕/ปี

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เกษตรกรที่มีความรู้และทักษะในการผลิตสารชีวภาพ จำนวน ๒๐ ราย
๒. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ สามารถลดการเผาตอซังลง ร้อยละ ๕๐

หมายเหตุ โครงการการผลิตสารชีวภาพเพื่อลดการเผาตอซังข้าว งบประมาณจำนวน ๑๙,๔๘๕ บาท/ปี